

Sprawozdanie z realizacji Rocznej Harmonogramu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na rok 2014

1. Zintegrowana polityka społeczna			
Cel szczegółowy	Nazwa/rodzaj zadania	Wykonanie	Wskaźniki monitorujące
1.1. Zwiększenie wykorzystania środków i zasobów na cele społeczne	Realizacja pilotażowego Programu „Empatia”	<p>W dniu 23.12.2013 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu zawarł umowę użyczenia NR 57/26/EMP/2013 z MPiPS w Warszawie. Umowa dotyczyła przekazania składników majątkowych – terminali mobilnych ACER TM B113E.</p> <p>Do obsługi terminali wyznaczono 2 pracowników socjalnych. W styczniu 2014 r. odbyło się szkolenie z zakresu obsługi terminali mobilnych. Szkolenie zostało przeprowadzone przez koordynatora ds. komputeryzacji pomocy społecznej.</p> <p>Terminale w roku 2014 były próbnie wykorzystywane w pracy zawodowej. Z uwagi, iż brak jest jednoznacznych przepisów mówiących o sposobie złożenia podpisu pod wywiadem przez stronę, która nie posiada bezpiecznego certyfikowanego podpisu elektronicznego, zakres stosowania terminali w praktyce był ograniczony.</p> <p>Przepisy prawa także nie zostały dostosowane do możliwości sporządzania wywiadów w formie elektronicznej. Aktualnie obowiązujące przepisy prawne wskazują wzory kwestionariuszy oraz sposób ich uzupełniania, gromadzenia dokumentów bez wskazań na możliwość sporządzania dokumentów wyłącznie w formie elektronicznej. Skutkuje to tym, iż w przypadku elektronicznego sporządzenia dokumentu, pracownik socjalny jest zobowiązany sporządzić wydruk i ponownie udać się do klienta celem złożenia podpisu, ew. uzupełniania zarówno kwestionariusz wywiadu w formie papierowej, jak również w formie elektronicznej, bezpośrednio u klienta.</p> <p>Próbnego wprowadzanie dokumentów oraz ich transfer do programu Helios stały się podstawą do opracowania szeregu uwag dotyczących pracy na terminalach.</p> <p>Uwagi te w dniu 24.07.2014 r. zostały przesłane do MPiPS.</p>	<p>W roku 2014 odbyło się 49 szkoleń zewnętrznych, w tym 18 szkoleń było finansowych z środków UE.</p> <p>W szkoleniach uczestniczyło 52 osoby.</p> <p>W roku 2014 :</p> <ul style="list-style-type: none"> -pięć osób przystąpiło do specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny -pięć osób podnosiło kwalifikacje zawodowe na studiach podyplomowych -jedna osoba ukończyła specjalistyczny kurs pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin alkoholowych. <p>Ponadto pracownicy z własnej inicjatywy podnosili kwalifikacje zawodowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedna osoba ukończyła specjalizację w zakresie organizacji i zarządzania w pomocy społecznej -jedna osoba ukończyła studia wyższe II stopnia -jedna osoba kontynuuje studia wyższe II stopnia -trzy osób podnosiło kwalifikacje zawodowe na studiach podyplomowych - trzy osoby uczestniczą w kursie instruktora terapii zajęciowej

		<p>W dniu 20.11.2014 r. Ośrodek otrzymał informację o aktualizacji do wersji 1.02 pakietu programów obsługujących współpracę z platformą Empatia. Wprowadzone w aktualizacji zmiany dotyczyły funkcjonalności technicznych i optymalizacji procesu wysyłanych zapytań do bazy centralnej.</p> <p>W roku 2014 w Ośrodku w ramach programu Empatia :</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrożono Centralną Aplikację Statystyczną (CAS), która do chwili obecnej jest wykorzystywana przy sprawozdawczości; - podłączono systemy dziedzinowe Helios, Amazis i Nemezis do CSIZS Empatia – platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego; - dokonano rejestracji Ośrodka oraz Punktu Interwencji Kryzysowej i Środowiskowego Domu Samopomocy w Rejestrze Jednostek Pomocy Społecznej. 	
	Przystąpienie do SEPI – platformy wymiany informacji	<p>W dniu 23.01.2014 r. zawarto umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych z Powiatowym Urzędem Pracy w Sandomierzu. Przedmiotem umowy jest wzajemne udostępnianie danych osobowych w systemie Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej.</p> <p>Konsekwencją zawarcia umowy jest pozyskiwanie wiedzy niezbędnej do rozpatrzenia wniosku w formie zapytania lub wglądu w dokumentację prowadzoną przez Urząd Pracy na temat osoby ubiegającej się o świadczenie z pomocy społecznej. Powiatowy Urząd Pracy także ma możliwość przeglądania danych pozyskiwanych przez OPS.</p> <p>Pracownicy Ośrodka zostali przeszkoleni z zakresu obsługi Platformy, sposobu udostępniania i pozyskiwania danych, opracowano wewnętrzny system przepływu informacji, upoważniono do obsługi platformy pracowników Ośrodka oraz referentów PUP.</p> <p>Zgodnie z zapisami umowy koszty nadzoru i utrzymania SEPI na serwerze wykonawcy leżą po stronie Powiatowego Urzędu Pracy, także w roku 2015.</p>	
	Szkolenie pracowników – program pl.ID	<p>Wszyscy pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich zostali przeszkoleni z obsługi i funkcjonowania programu pl.ID za pomocą platformy szkoleniowej oraz udziału w szkoleniu zorganizowanym przez Urząd Wojewódzki w Kielcach. Ponadto dwóch pracowników tzw. Liderów brało udział w szkoleniu stacjonarnym w Łodzi zorganizowanym przez Ministerstwo.</p> <p>W pierwszych dniach grudnia 2014 roku wszyscy pracownicy zdali w terminie zerowym</p>	

		egzamin z obsługi programu pl.ID	
1.2. Opracowanie harmonogramu i programów	Roczny Harmonogram Rozwiązywania Problemów Społecznych	Roczny Harmonogram Realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na rok 2014 został przyjęty Zarządzeniem Nr SO.8120.17.2014 Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 23 kwietnia 2014 roku	<p>Powstał roczny harmonogram. W Gminie Sandomierz realizowane są ponadto inne programy w zakresie polityki społecznej. Możemy do nich zaliczyć np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Program Ochrony Zdrowia Psychicznego; ➤ Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii; ➤ Gminny Program Wspierania Rodziny; ➤ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy; ➤ Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności; ➤ Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi; ➤ Kampania „Postaw na rodzinę”; ➤ Projekt systemowy „Będę pracownikiem” itp.;
1.3. Zwiększenie wiedzy o sytuacji społeczno – ekonomicznej	Monitoring liczby mieszkańców miasta	Liczba mieszkańców jest kontrolowana na bieżąco przez cały rok.	<p>Liczba mieszkańców 24 034, w tym kobiet 12 868 i mężczyzn 11 191; Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym – 3 695; Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym – 15 321; Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym – 5 018; Przyrost naturalny – -57 Saldo migracji wewnętrznych – 1 300; Saldo migracji zagranicznych – 20.</p>

2. Poprawa jakości życia mieszkańców			
Cel szczegółowy	Nazwa/rodzaj zadania	Wykonanie	Wskaźniki monitorujące
2.1. Poprawa zdrowia mieszkańców	Programy profilaktyczne na temat zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania	<p>W ramach promowania zdrowego stylu życia w Środowiskowym Domu Samopomocy zorganizowano następujące imprezy integracyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zawodów sportowych „VII Zima na sportowo” – luty 2014; 2. „Być kobietą, być kobietą...” – wizyta stylistki i wizażystki z okazji Dnia Kobiet; 3. Organizacja II edycji zawodów sportowych pod nazwą „Zmagania sportowe na wesoło” – maj 2014; 4. „Majówka w tenisówkach” – wyjście w Góry Pieprzowe – maj 2014; 5. Udział w Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Kałkowie – Godowie „Golgota Świętokrzyska” – czerwiec 2014; 6. Udział w wycieczkach rowerowych – okres wakacyjny 2014; 7. Organizacja Konkursu Tańca Osób Niepełnosprawnych Sandomierz 2014 – lipiec 2014; 8. Organizacja „VII Spartakiady Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Świętokrzyskiego” – sierpień 2014. <p>W Środowiskowym Domu funkcjonuje sala ćwiczeń z dostępnym sprzętem sportowym, gdzie uczestnicy biorą udział w zajęciach rehabilitacyjnych, ćwiczeniach czynnych, biernych, ogólnousprawniających, przyrządowych, równoważnych prowadzonych przez instruktora ds. kulturalno – oświatowych i terapeutę. ŚDS oferuje również zabiegi fizykalne z zakresu światłolecznictwa, elektroterapii, ciepłolecznictwa, masażu klasycznego oraz inne dostosowane do potrzeb uczestników.</p> <p>Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy pomagają w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym ustalaniu i monitorowaniu konsultacji medycznych ogólnych i specjalistycznych, jak wizyty u lekarza rodzinnego, laryngologa, ginekologa, stomatologa i innych specjalistów w ramach zgłaszanych potrzeb, zakupie leków, pomocy w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.</p> <p>W ramach propagowania zdrowego stylu życia organizowane są gry zespołowe na świeżym powietrzu, spacer, wycieczki rowerowe.</p> <p>Jednym z treningów czynnościowych realizowanych w ŚDS jest trening dbania o własny wygląd zewnętrzny, trening higieniczny.</p> <p>Odbývają się także pogadanki na temat zdrowego odżywiania, codzienny trening kulinarny oraz w ramach współpracy z Domem Pomocy Społecznej w Sandomierzu</p>	<p>W roku 2014 realizowano 2 programy dotyczące zdrowego odżywiania oraz higieny, Ponadto organizowano szereg imprez z zakresu zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania w ŚDS.</p> <p>Szacunkowa ilość osób biorących udział w programach profilaktyki zdrowotnej wyniosła 491 osób</p> <p>Zaszczepiono przeciwko grypie 652 osoby.</p> <p>Zlecono do realizacji organizacjom pozarządowym 6 zadań publicznych.</p>

		warsztaty gastronomiczne.	
	Realizacja programu „Zdrowe żywienie”	<p>W 2014 roku Ośrodek zrealizował program „Zdrowe żywienie”. Adresatami programu były rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny, rodziny wielodzietne, rodziny niepełne oraz uczniowie klas I-III szkół podstawowych, uczniowie szkół gimnazjalnych.</p> <p>W ramach realizacji programu „Zdrowe żywienie” odbył się cykl spotkań, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej na temat: zasad zdrowego odżywiania, roli witamin i minerałów a także roli poszczególnych posiłków w ciągu dnia. Spotkanie rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, rodzin wielodzietnych, niepełnych odbyło się w świetlicy socjoterapeutycznej „Przystań” w dniu 26.03.2014r. Natomiast spotkania z uczniami odbyły się w placówkach oświatowych na terenie Sandomierza w terminie:</p> <p>25.04.2014 r. – Szkoła Podstawowa Nr 1- klasy III 26.04.2014 r. – Szkoła Podstawowa Nr 2 – klasy I-III 05.05.2014 r. – Szkoła podstawowa Nr 4- klasy I-III 06.05.2014 r. – Szkoła podstawowa Nr 3- klasy I-III</p> <p>W dniu 30.05.2014r. rozstrzygnięto konkursu plastycznego ogłoszony wśród uczniów klas III szkół podstawowych, na temat: „Moja piramida zdrowego żywienia – ulubione produktu żywieniowe”. Powołana komisja dokonała wyboru 12 prac plastycznych, które wykorzystano do wykonania szaty graficznej kalendarza ściennego na 2015 rok. W dniu 12.12.2014 r. opublikowane kalendarze z motywem prac wyróżnionych w konkursie zostały przekazane przedstawicielom sandomierskich szkół.</p> <p>W swoich działaniach dotyczących realizacji programu „Zdrowe żywienie” Ośrodek Pomocy Społecznej nie zapomniał o młodzieży w wieku adolescencji organizując spotkania z psychologiem pod hasłem „Gdy jedzenie staje się problemem”. W prelekcji w dniu 04.06.2014 r. uczestniczyli gimnazjaliści Gimnazjum Nr 1, zaś w dniu 05.06.2014 młodzież Gimnazjum Nr 2 w Sandomierzu.</p>	
	Realizacja programu skierowanego do mniejszości Romskiej – „Jesteśmy inni, ale wszyscy mamy równe prawa”	Program skierowany był do społeczności romskiej mieszkającej na terenie miasta Sandomierza. Celem programu była poprawa sytuacji zdrowotnej narodowości romskiej, poprawa sytuacji w szkole dzieci romskich oraz integracja społeczności romskiej ze środowiskiem lokalnym. W dniu 07.04.2014r. w ramach programu w Sandomierzu przy ulicy Lubelskiej, w miejscu zamieszkania osób narodowości romskiej, odbyło się spotkanie, podczas którego pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej	

		<p>w Sandomierzu poprowadzili prelekcję na temat chorób zakaźnych, metod ich zapobiegania. Grupa Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża przeprowadziła szkolenie z zakresu pierwszej pomocy. Treści przekazywane podczas spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno wśród dorosłych, jak i dzieci. Dotyczyły zapewnienia bezpieczeństwa, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, podstawowych zasad higieny.</p> <p>W dniu 30.04.2014r. w ramach programu odbyło się spotkanie rodziców dzieci romskich uczęszczających do Szkoły Podstawowej nr 1 w Sandomierzu z pedagogiem szkolnym. Spotkanie miało na celu zaangażowanie rodziców w proces edukacji, motywowania do realizowania przez ich dzieci obowiązku szkolnego.</p> <p>W ramach programy podjęto również działania profilaktyczne dotyczące problemu uzależnień od nikotyny. W dniu 04.07.2014r. w odbyło się spotkanie z osobami narodowości romskiej, w tym z młodzieżą, w trakcie którego instruktor terapii uzależnień przekazał informację dotyczące: wpływu palenia papierosów na zdrowie, skutków biernego palenia, szkodliwego wpływu nikotyny na zdrowie dzieci, młodzieży, rozwój płodu. Osoby biorące udział w spotkaniu chętnie uczestniczyły w praktycznej części, tj. ćwiczenie "słomki", ukazującym negatywny wpływ nikotyny. Uczestnicy mogli indywidualnie, w sposób behawioralny doświadczyć skutków palenia papierosów.</p>	
	Realizacja programu profilaktycznego „Zdrowa Gmina”	Gmina przystąpiła do ogólnopolskiego programu profilaktycznego „Zdrowa Gmina”. W ramach programu zamieszczano na oficjalnej stronie miasta informacje dotyczące programu, możliwości skorzystania z badań profilaktycznych tj. cytologia czy mammografia. Gmina przy współpracy Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Populacyjne Programy Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii zorganizowała stacjonowanie w okresie 18-21.08.2014 roku na terenie miasta cytomammobusu.	
	Realizacja akcji szczepienia przeciw grypie dla emerytów i rencistów	W okresie od 06 do 24 października 2014 roku została na terenie miasta przeprowadzona akcja bezpłatnych szczepień przeciwko grypie skierowana do kobiet powyżej 55 r.ż. i mężczyzn powyżej 60 r. ż. Z akcji tej skorzystało 652 osoby.	
	Organizacja	Gmina Sandomierz przy współpracy Stowarzyszenia Parasol dla Życia zorganizowała w	

	konferencji w ramach cyklu edukacyjnego „Rola JST w poprawie dostępności do szczepień ochronnych”	dniu 09 maja 2014 roku konferencję pn. „Rola Jednostek Samorządu Terytorialnego w poprawie dostępności do szczepień ochronnych”. Konferencja była impulsem do przygotowania „Programu profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród dzieci w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom w gminie Sandomierz w latach 2014 – 2017 z zastosowaniem szczepionki koniugowanej 13 walentnej” i przesłania go do Agencji Oceny Technologii Medycznych w Warszawie.	
	Zlecenie do realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia w ramach konkursu z pożytku publicznego	Zrealizowano zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia: 1. Rehabilitacja psychoruchowa i integracja społeczna osób dotkniętych chorobą nowotworową 2. Rehabilitacja psychospołeczna osób dotkniętych chorobą psychiczną i ich rodzin 3. Promowanie i wspieranie idei honorowego krwiodawstwa 4. Propagowanie wiedzy w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta poprzez organizację pokazów i szkoleń 5. Prowadzenie działalności informacyjno- edukacyjnej i integracyjnej na rzecz osób chorych na cukrzycę 6. Świadczenie nieodpłatnych usług medycznych i pielęgnacyjnych na rzecz osób chorych, samotnych, niepełnoprawnych i w podeszłym wieku	
2.2. Rozwiązywanie problemu alkoholizmu i narkomanii	Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Sandomierzu na 2014 rok	Zgodnie z uchwałą podjętą w dniu 19 lutego 2014 roku Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Sandomierzu w roku 2014 został zrealizowany w całości. Bezpośrednim realizatorem i koordynatorem założeń zawartych w tym dokumencie był Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Sandomierzu oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu, zaś pomysłodawcą i inicjatorem wielu działań- zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi- była Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA). Komisja działa w czterech Zespołach: <ul style="list-style-type: none"> • interwencyjno-motywowującym, • kontroli, • ds. profilaktyki, • opiniującym. Z realizacji programu zostało sporządzone sprawozdanie, które zostało przyjęte przez Radę Miasta Sandomierza w dniu 25 lutego 2015 roku.	W 2014 roku został zorganizowany jeden obóz letni z programem socjoterapeutycznym. Na terenie miasta zostało przeprowadzonych wiele programów profilaktycznych i akcji edukacyjnych – odbywały się one nie tylko we wszystkich szkołach ale także były organizowane prze OPS (11) i Urząd Miejski w Sandomierz. W 2014 roku do GKRPA wpłynęło 89
	Prowadzenie Świetlic	Na mocy zarządzenia Nr P/0152/18/03 Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 27.03.2003 w sprawie powierzenia prowadzenia świetlic socjoterapeutycznych,	Gmina Sandomierz wzięła udział w 4 ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, tj.: Zachowaj trzeźwy Umysł, Gmina dla Rodziny, Przeciw

Socjoterapeutyczny ch „Bajka” i 'Przystań'		<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu prowadzi 2 świetlice socjoterapeutyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Bajka” - ul. Portowa 24; - „Przystań” - ul. Słowackiego 15. <p>Świetlice przeznaczone są dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 lat, którym rodzice nie mogą zapewnić opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych, z zaburzeniami zachowania, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.</p> <p>Celem świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, organizacja czasu wolnego, stymulowanie rozwoju dziecka poprzez bezpośrednie oddziaływanie, łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania.</p> <p>Placówki zapewniają pomoc opiekuńczo wychowawczą, wspierają rodziny, świadczą pomoc pedagogiczną rodzicom, organizują czas wolny dzieciom, świadczą pomoc edukacyjną, dydaktyczną.</p> <p>W roku 2014 zawarto 100 kontraktów z rodzicami, dotyczących uczestnictwa dzieci w zajęciach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 49 w świetlicy Bajka - 51 w świetlicy Przystań <p>Zajęcia w świetlicach odbywają się w 3 grupach wiekowych. Każde dziecko podlega diagnozie, na podstawie której opracowywany jest Indywidualny Plan Pomocy Dziecku</p>	<p>Pijanym Kierowcom, Narkotyki to mnie nie kręci.</p> <p>W PIK udzielono 182 porady.</p> <p>Szacunkowa ilość osób biorących udział w programach profilaktyki wyniosła 1260 osób</p>
Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej		<p>Przy Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej, który jest specjalistyczną instytucją pomocy społecznej, zorientowaną na niesienie pomocy ludziom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.</p> <p>W PIK w roku 2014 zatrudniano w ramach umów cywilnoprawnych psychologów, prawnika, instruktora terapii uzależnień, którzy prowadzili specjalistyczne poradnictwo. Ogółem udzielono 182 porady w tym:</p> <p>Poradnictwo prawne- 41</p> <p>Poradnictwo z zakresu problemów rodzinnych lub przemocy w rodzinie - 101</p> <p>Poradnictwo z zakresu uzależnień- 39</p> <p>Poradnictwo socjalne-1</p>	
Prowadzenie Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego		<p>Praca Punktu Konsultacyjno-Edukacyjnego ma charakter ciągły i odbywa się w każdy dzień pracy. Są w nim dyżury specjalistów: psycholog, prawnik, specjalista terapii uzależnień, instruktor terapii uzależnień, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy. W roku 2014 udzielono łącznie 744 porad w tym: osoby uzależnione od alkoholu – 121, osoby uzależnione od hazardu i leków - 8, osoby uzależnione od narkotyków – 11, rodziny uzależnionych od alkoholu – 134, osoby z problemem przemocy – 131, porady</p>	

		prawne – 176, sprawy różne(wsparcie w kryzysie, porady rozwojowe, wychowawcze) – 163. Funkcjonowanie Punktu zwiększa dostępność do profesjonalnej pomocy psychologicznej i psychoedukacyjnej oraz terapeutycznej i prawnej dla mieszkańców Sandomierza. Praca Punktu uzupełnia ofertę pomocową placówek ochrony zdrowia i OPS.	
	Realizacja zadania „Prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjno – edukacyjnej oraz socjoterapeutycznej dla dzieci przedszkolnych, dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy”	<p>Grupa socjoterapeutyczna, składająca się z 23 uczniów szkół podstawowych, powstała za zgodą rodziców dzieci kierowanych przez pedagogów. Grupa treningowa skupiła 17 osób. Członkowie grupy trenowali zachowania zastępujące agresję. Powstała 11 osobowa grupa teatralna. Jej członkowie, którzy nigdy nie byli aktywizowani do przedstawień czy akademii w szkołach, mogli wykazać się pomysłowością i kreatywnością. Kolejna grupa – przedszkolna, realizowała zajęcia rozwijające kompetencje społeczne przedszkolaków oraz ich rodziców. Zajęcia prowadzone były w przedszkolach Nr 6 i Nr 7. Ilość uczestników ww. grupy zmienia się w czasie, gdyż zadanie jest kontynuowane w ramach wolontariatu. Członkowie wszystkich grup uczestniczyli w spotkaniach integracyjnych w ważnych momentach roku kalendarzowego i szkolnego.</p> <p>Program został także przeprowadzony w placówkach edukacyjnych w środowiskach szkolnych i przedszkolnych. Terapeuci przygotowali materiały dydaktyczne dla poszczególnych grup wiekowych: szkoły gimnazjalne – klasy II,III oraz przedszkola – grupy dzieci 5-cio i 6-cio letnich. W programie wzięło udział 753 uczestników a byli to: 289 uczniów z Gimnazjum nr 1, 150 uczniów z Gimnazjum nr 2, 50 dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 5, 50 dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 1, 24 dzieci z Filii Przedszkola Samorządowego nr 1, 70 dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 3 oraz 50 dzieci z Przedszkola Samorządowego nr 6. Rezultatem realizacji zadania jest pogłębienie kompetencji ochronnych dzieci i młodzieży w obszarze tożsamości, poczucia własnej wartości, identyfikacji w systemie rodzinnym i społecznym. Dostarczono dzieciom informacje na temat skutków zachowań ryzykownych.</p>	
	Realizacja zadania „Realizacja programu profilaktyczno – edukacyjnego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności	Założenia programowe obejmowały równoległe program socjoterapeutyczny i turystyczno-wypoczynkowy. Został on zorganizowany w Sidzinie k. Jordanowa w trakcie obozu w Domu Wczasów Dziecięcych. Uczestnicy kierowani byli przez pedagogów szkolnych i kuratorów sądowych. Wywodzili się z rodzin alkoholowych, niepełnych, niewydolnych wychowawczo, objętych opieką Ośrodka Pomocy Społecznej, bądź też klientów Punktu Konsultacyjnego. Zakładane rezultaty zostały w pełni osiągnięte. Uczestnicy wzięli udział w atrakcyjnej formie wypoczynku połączonym z rozwojem osobistym. Wszyscy otrzymali pomoc psychologiczną i socjoterapeutyczną.	

	dotkniętych problemem alkoholowym w ramach akcji wypoczynku letniego"	Nawiązano pozytywny kontakt pomocowy z rodzicami wielu uczestników w celu zmniejszenia czynników szkodliwych w środowisku domowym dzieci. W obozie uczestniczyło 17 dzieci z terenu miasta Sandomierza.	
	Realizacja konkursu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowych znajdujących się na terenie Sandomierza	<p>Urząd Miejski w Sandomierzu oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sandomierzu zorganizowali <i>konkurs profilaktyczny pod hasłem „Moje miejsce w świecie mediów”</i>, którego celem było:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uświadomienie dzieciom i młodzieży zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z mediów cyfrowych (komputer, telefon komórkowy, internet, TV); • skłanianie do zachowań asertywnych; • kształtowanie świadomego wyboru; • rozwijanie wyobraźni plastycznej i twórczej; • doskonalenie umiejętności pracy w zespole. <p>Przedmiotowy konkurs skierowany był do uczniów uczęszczających do szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, wychowanków świetlic socjoterapeutycznych oraz dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie miasta Sandomierza.</p>	
	Realizacja III Przeglądu Spektakli Profilaktycznych	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Urząd Miejski w Sandomierzu zorganizowali <i>„III Przegląd Spektakli Profilaktycznych”</i>, którego celem była:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promocja zdrowego stylu życia poprzez upowszechnianie wzorców prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży, • zaangażowanie nauczycieli, wychowawców i rodziców w oddziaływanie profilaktyczne, • szerzenie kultury żywego słowa oraz • doskonalenie umiejętności pracy w zespole, obserwacji, świadomego odbioru i oceny prezentowanych sytuacji. <p>Przedmiotowy przegląd skierowany był do uczniów szkół podstawowych (klasy IV–VI), gimnazjalnych, wychowanków świetlic socjoterapeutycznych oraz innych grup zorganizowanych w podanym przedziale wiekowym z terenu miasta Sandomierza.</p>	
	Uczestnictwo w kampaniach ogólnopolskich	W 2014 roku Ośrodek nie uczestniczył w kampaniach ogólnopolskich, skupiając się na realizacji własnych programów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w	

	„Postaw na rodzinę”, „Stop przemocy”, „Biała wstążka”, „Białe serca”, itp.	rodzinie.	
	Realizacja programu „Profilaktyka receptą na lepsze jutro”	<p>W 2014 Ośrodek realizował program „Profilaktyka receptą na lepsze jutro”. Głównym celem programu była prewencja zjawisk zagrażających funkcjom rodziny, związanych z przemocą i uzależnieniami oraz promowanie zdrowego trybu życia. Mając na celu prewencję zjawiska przemocy Ośrodek zainicjował akcję „Maskotka z przekazem”, promującej zdrowe, wolne od przemocy relacje rodzinne. Ośrodek Pomocy Społecznej, we współpracy z nauczycielami, przeprowadził na terenie sandomierskich szkół podstawowych zbiórkę maskotek, które przyozdobione hasłami potępiającymi zachowania noszące znamiona przemocy i afirmującymi prorodzinne wartości zostały przekazane Oddziałowi Dziecięcemu Sandomierskiego Szpitala. W akcję „Maskotka z przekazem”, prowadzoną w miesiącu marcu 2014r. zaangażowały się wszystkie szkoły podstawowe z terenu miasta Sandomierza.</p> <p>Ponadto, w zakresie uwrażliwiania lokalnej społeczności na problem przemocy, pracownicy Ośrodka opracowali i rozpropagowali otwarty apel do wszystkich mieszkańców miasta. Odwołując się do sumień i wspólnego dobra zwracają się z prośbą o reagowanie na niepokojące sygnały, świadczące o zjawisku krzywdzenia, zwłaszcza w przypadku dzieci. Apel został rozpropagowany we współpracy z instytucjami kościelnymi. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu widząc realną potrzebę edukacji i poszerzania świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie zjawiska przemocy oraz sposobów reagowania w jej obliczu zorganizował cykl spotkań o charakterze informacyjno - edukacyjnym. Reprezentujący Ośrodek pracownik socjalny oraz psycholog spotkali się z uczestnikami zajęć terapeutycznych w Środowiskowym Domu Samopomocy (20.03.2014), Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Tratwa” (27.03.2014) oraz Warsztatach Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Integracja” (04.04.2014). Celem spotkań było poszerzenie wiedzy osób niepełnosprawnych i wzbogacenie ich umiejętności z zakresu radzenia sobie z problemem przemocy.</p>	

		<p>W czerwcu 2014 r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu w ramach programu odwiedzili Szkołę Podstawową nr 4, gdzie przeprowadzili zajęcia informacyjno-edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień z przedstawicielami klas V i VI. Pracownicy Ośrodka informowali uczniów między innymi o tym, że zbliżający się okres wakacyjny jest zarówno czasem odpoczynku od obowiązków szkolnych, ale także czasem, w którym młodzi ludzie, są szczególnie narażeni na niebezpieczeństwa związane z wszelkiego rodzaju używkami i eksperymentowaniem. Pracownicy Ośrodka przekazywali uczniom informację na temat środków psychoaktywnych, ich szkodliwości oraz mechanizmu uzależnienia, zaakcentowano problematykę dotyczącą coraz bardziej popularnych wśród młodych ludzi e-papierosów, które ze względu na brak jednoznacznych badań świadczących o ich szkodliwości są promowane w środkach masowego przekazu.</p> <p>W trakcie każdego z zajęć pracownicy Ośrodka przekazywali uczestnikom broszurki i materiały informacyjne dotyczące omawianej problematyki oraz informowali o miejscach, w których można uzyskać anonimową i profesjonalną pomoc.</p> <p>Szkoły z terenu Sandomierza na bieżąco wyposażane są w aktualne harmonogramy dyżurów Punktu Interwencji Kryzysowej, funkcjonującego w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym osobom w kryzysie, w tym także przedstawicielom rodzin z problemem przemocy i uzależnienia, bezpłatnej pomocy udzielają specjaliści: psychologowie, radca prawny i instruktor terapii uzależnień.</p> <p>Zwieńczeniem realizacji programu „Profilaktyka receptą na lepsze jutro” była organizacja symbolicznego marszu, ulicami sandomierskiego starego miasta (19.09.2014). Intencją gromadzących się na sandomierskiej starówce uczestników marszu było zmanifestowanie swojej wrażliwości na niepokojące zjawiska społeczne, związane z uzależnieniami i przemocą, które dotyczą coraz młodszych grup wiekowych i deklarowanie gotowości do przeciwdziałania wspomnianym zjawiskom, zarówno na poziomie działań profilaktycznych, uwrażliwiających a także bezpośrednio – interwencyjnych.</p>	
2.3. Skuteczny system opieki nad rodziną i dzieckiem	Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo	Z dniem 01.01.2012 weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawowym celem ustawy jest kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi pozbawionymi	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2014

		<p>prawidłowej opieki rodzicielskiej. Ustawa ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka a w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą. Jednym z głównych zadań nałożonych na gminę w ramach w/w ustawy jest zapewnienie wsparcia asystenta dla rodzin niewydolnych wychowawczo. Praca asystenta rodzinnego ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych (pomaga w wyrobieniu dokumentów, przygotowaniu pism urzędowych, uzyskaniu zasiłku celowego i ubezpieczenia zdrowotnego, nawiązaniu kontaktu z pracownikami socjalnymi, poradniami specjalistycznymi i konsultantami prawnymi, towarzyszy w kontaktach z odpowiednimi instytucjami itp.) Pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje na odpowiednią terapię lub do Punktu Interwencji Kryzysowej. Asystent wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną. Do jego zadań należy motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę. Większość spotkań odbywa się w domach podopiecznych, co pozwala stworzyć warunki bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania.</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu przystąpił do programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. W ramach programu w 2014 roku zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny, objęto 24 rodziny asystenturą rodzinną.</p> <p>W celu kompleksowego wsparcia dla rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych w OPS funkcjonuje Zespół Do Spraw Asysty Rodzinnej. Zespół prowadzi działalność mającą na celu wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej sandomierskich rodzin. Aktywność Zespołu skupia się na</p>	<p>roku udzielił świadczeń pomocy społecznej w formie finansowej i rzeczowej 1038 osobom z 617 rodzin, w tym 197 rodzinom, w których stwierdzono bezradność. W stosunku do 24 rodzin przyznano pomoc w formie asystenta rodziny. W roku 2014 objęto poradnictwem specjalistycznym 253 rodziny</p>
--	--	--	---

		oddziaływaniach profilaktycznych, prowadzonych we współpracy z innymi podmiotami świadczącymi usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka	
	Realizacja Gminnego programu wspierania rodziny	<p>Uchwałą Nr XXIV/268/2012 Rady Miasta Sandomierza z dnia 19 grudnia 2012 przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015. Jego głównym założeniem jest wspieranie środowisk przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Działania o charakterze profilaktycznym i ochronnym, bazujące w pierwszej kolejności na zasobach własnych rodzin, mają minimalizować wpływ zagrożeń społecznych, takich jak przemoc, uzależnienia, czy niedostatek. Ponadto zaplanowane działania zostały zorientowane na korektę niewłaściwych postaw rodzicielskich i wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych w obrębie lokalnej społeczności.</p> <p>Główne założenie programu, czyli wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych osiągnąć było poprzez realizację bardziej szczegółowych celów i zadań między innymi poprzez wsparcie finansowe oraz pomoc niepieniężną, głównie w formie posiłku.</p> <p>W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku pomocą w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2014 roku objęto 617 rodzin. Główne powody przyznania pomocy to przede wszystkim ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 roku realizował program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” W ramach programu wsparciem objęto 724 osoby w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej- 142 -uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej- 228 <p>W ramach wzmacniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin dysfunkcyjnych przez cały rok 2014 pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu świadczyli usługi zorientowane na wspieranie i aktywizację społeczną podopiecznych poprzez realizację pracy socjalnej, adekwatnie do diagnozowanych potrzeb i problemów poszczególnych środowisk. Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu gminy Sandomierz miały możliwość udziału w zajęciach organizowanych w świetlicach</p>	

		<p>socjoterapeutycznych „Bajka” i „Przystań”. Sandomierskie świetlice w 2014 roku realizowały szereg programów profilaktycznych, terapeutycznych oraz wychowawczych mających na celu minimalizację negatywnych zachowań i wskazywanie prawidłowych wzorców.</p> <p>W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjno – edukacyjnej, w zakresie wzmocnienia funkcji rodziny oraz dotyczącej uzależnień i ich wpływu na system rodzinny, pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu realizowali szereg inicjatyw własnych, ukierunkowanych na szeroko rozumianą pozytywną profilaktykę między innymi poprzez realizację programów „Rodzina jest najważniejsza” oraz „Profilaktyka receptą na lepsze jutro”.</p>	
	Realizacja Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy	<p>Uchwałą Nr VII/60/2011 Rady Miasta Sandomierza z dnia 25 maja 2011r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011–2015. Głównym założeniem programu jest minimalizacja zjawiska przemocy w rodzinie poprzez współpracę pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami, które pracują na rzecz rodziny.</p> <p>W ramach współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom znajdującym się w trudnej sytuacji funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny. Głównym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź dotkniętych przemocą w rodzinie. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu corocznie dokonuje analizy zjawiska przemocy na podstawie Niebieskich Kart, które wpływają do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Wśród lokalnej społeczności zauważa się wzrost wiedzy i świadomości na temat przemocy, coraz więcej osób dotkniętych przemocą przerywa milczenie i zgłasza się po pomoc do odpowiednich instytucji. W 2014 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 92 Niebieskie Karty w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 4 sporządzone przez pracowników socjalnych OPS; - 88 sporządzonych przez przedstawicieli Policji. <p>Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczą w posiedzeniach Zespołu oraz w posiedzeniach grup roboczych, na które zapraszane są ofiary przemocy i wzywani sprawcy przemocy. Po wysłuchaniu stron członkowie grup ustalają plan pomocy rodzinie. Pracownicy socjalni ściśle współpracują z przedstawicielami Policji w</p>	

		<p>zakresie realizacji procedury Niebieskiej Karty. Środowiska dotknięte przemocą w rodzinie są systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych, którzy sprawdzają stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. W roku 2014 odbyły się 4 spotkania (raz na kwartał) Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym jedno połączone ze szkoleniem „Diagnoza przemocy wobec dziecka i reagowanie w ramach procedury Niebieskiej Karty” oraz 160 spotkań grup roboczych zajmujących się problemami indywidualnymi osób dotkniętych przemocą w rodzinie (tj. 30 spotkań poszczególnych grup, w trakcie jednego spotkania omawiana jest sytuacja kilku rodzin, zapraszani są przedstawiciele tych rodzin). Przewodniczący Zespołu złożył 5 zawiadomień do prokuratury dot. podejrzenia popełnienia przestępstwa. Pracownicy socjalni po ustaleniach na grupach roboczych wystosowali 22 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem skierowania na przymusowe leczenie odwykowe.</p>	
	Realizacja programu „Rodzina jest najważniejsza”	<p>W 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu rozpoczął realizację programu „Rodzina jest najważniejsza”. Celem programu było wzmacnianie więzi rodzinnych, pielęgnowanie wartości rodzinnych, poprawa funkcjonowania rodzin w sferze opiekuńczo- wychowawczej oraz kształtowanie umiejętności wspólnego spędzania czasu wolnego.</p> <p>W dniu 04.04. 2014 r. w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Przystań” przy ul. Słowackiego 15 odbyło się spotkanie z udziałem rodzin (matki, ojcowie). Spotkanie prowadzone było przez psychologa Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sandomierzu Panią Renatę Ordon. Tematyka prelekcji dotyczyła prawidłowego funkcjonowania rodzin, stosowanych metod wychowawczych i pożądanych wzorców rodzicielskich (jak unikać zagrożeń, gdzie szukać pomocy, jak pokonywać trudności).</p> <p>W dniu 08.06.2014 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu włączył się do udziału w Marszu dla Życia i Rodziny popierając promowanie wartości rodziny oraz ochrony życia. Marsz został zorganizowany przez Katolickie Centrum Pomocy Rodzinie, którego mottem, w tym roku, było hasło „Rodzina Obywatelska ”.</p> <p>Spotkanie uczestników marszu rozpoczęło się mszą świętą w kościele pw. św. Józefa. Następnie uczestnicy przeszli ulicami miasta Sandomierza do Kompleksu Rekreacyjnego, gdzie odbył się piknik rodzinny. Ośrodek Pomocy Społecznej realizując program „Rodzina</p>	

		<p>jest najważniejsza” i przytaczając się do marszu chciał podkreślić przywiązanie do wartości rodzinnych, szacunku do życia oraz promowanie wspólnego spędzania czasu wolnego.</p> <p>W dniu 27.06.2014r odbył się Piknik Rodzinny na Bulwarze Piłsudskiego. Uczestnikami Pikniku były rodziny wielodzietne uczestniczące w programie “Nas troje i więcej”, rodziny niepełne, objęte wsparciem asystenta rodziny, dzieci ze Świetlic Socjoterapeutycznych wraz z rodzicami. W ramach Pikniku zorganizowano konkurencje sportowe dla rodzin, gry i zabawy na świeżym powietrzu mające na celu promowanie wspólnego, rodzinnego spędzania czasu wolnego. Zorganizowano konkurs wiedzy o własnej rodzinie. Dodatkową atrakcją było malowanie twarzy. Dużym zainteresowaniem dzieci cieszyło się Miasteczko Ruchu Drogowego prowadzone przez funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach.</p> <p>W ramach programu „Rodzina jest najważniejsza” w dniu 30.09.2014r odbyła się konferencja na temat zagrożeń wynikających z zażywania dopalaczy, narkotyków oraz alkoholu. Konferencja skierowana była dla rodzin korzystających z pomocy tutejszego Ośrodka oraz pedagogów, psychologów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Prelegentami konferencji byli przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Komendy Powiatowej Policji oraz Poradni Terapii Uzależnień w Sandomierzu.</p>	
	Realizacja programu ostonowego „Nas troje i więcej”	<p>Uchwałą Nr XXXVIII/321/2009 Rady Miasta Sandomierza z dnia 30 lipca 2009r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu przystąpił do realizacji programu „Nas troje i więcej”, który ma na celu promocję modelu rodziny zastępczej i wielodzietnej oraz kształtowanie jej pozytywnego wizerunku. W 2014 roku program był kontynuowany. Program nie jest klasyczną formą wsparcia materialnego. Zawiera ofertę kulturalną i sportową. Daje uczestnikom programu możliwość rozwoju swoich zainteresowań i uzdolnień, dzięki czemu mogą funkcjonować bardziej efektywnie i twórczo. Możliwość uczestnictwa wszystkich członków rodziny w imprezach kulturalno- sportowych oraz dokonywanie wspólnych zakupów integruje rodzinę, umacnia więzi rodzicielskie oraz sprzyja aktywnemu spędzaniu czasu wolnego. W 2014r. do programu przystąpiło 69 rodzin w skład, których wchodzi 335 osób oraz 31 firm i instytucji. W listopadzie 2013 roku podpisano umowy z 16 nowymi instytucjami/ firmami. Umowy obowiązywały do</p>	

		<p>30 września 2014 roku. Od 01.10.2014 do programu przystąpiło 38 rodzin w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> -10 nowych rodzin; - 28 rodzinom przedłużono termin realizacji karty na następny okres. <p>Od 01.10.2014 w programie uczestniczy 17 firm i instytucji- są to placówki które dotychczas współpracowały z OPS w ramach programu jednak jedna instytucja rozszerzyła swoją ofertę o możliwość korzystania przez rodziny wielodzietne z basenu odkrytego nad Wisłą w okresie letnim.</p>	
	Akcja dożywiania dzieci w szkołach	<p>W dniu 01.01.2014 roku weszła w życie Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.</p> <p>Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Ze środków w ramach programu gminy udzielają wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 150% kryterium, o którym mowa w art.8 w/w ustawy.</p> <p>W 2014 roku pomocą w formie ciepłego posiłku objęto:</p> <p>Przedszkola- 82 osoby</p> <p>Szkoły- 197 osób</p> <p>Ponadto 40 dzieci objęto pomocą w formie bezpłatnych posiłków w przedszkolach lub szkołach bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego - na wniosek dyrektora placówki.</p>	
2.4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Programy zmierzające do poprawy bezpieczeństwa obywateli	<p>Policjanci pionu prewencyjnego podejmowali działania zapobiegawcze w ramach prewencji kryminalnej (działalność edukacyjna i profilaktyczna).</p> <p>Program Bezpieczny Powiat Sandomierski realizowany był poprzez programy cząstkowe, do których możemy zaliczyć: bezpieczny biznes, szkoła – rodzina – środowisko, program przeciwdziałania narkomanii, świętokrzyski program pomocy ofiarom przestępstw, bezpieczny wypoczynek, bezpieczny dom, osiedle, parking.</p> <p>W ramach programu „Razem Bezpiecznej” duży nacisk kładziono na współpracę ze społeczeństwem w zakresie zapobiegania przestępczości i innym patologiom.</p>	<p>W 2014 roku założono .. Niebieskich kart</p> <p>W 2014 roku odnotowano 175 przypadki przestępstw kryminalnych;</p> <p>Odnutowano 45 wypadków i kolizji spowodowanych przez kierowców prowadzących po spożyciu alkoholu.</p> <p>Zakłócanie porządku publicznego - 227</p>

		<p>W ramach rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w szkołach i Placówkach Oświatowych działały zespoły, których zadaniem było bieżące diagnozowanie i monitorowanie zjawisk patologicznych w poszczególnych szkołach. Grupy te odbywają spotkania prowadząc wymianę informacji między poszczególnymi członkami, a w przypadku zaistnienia sytuacji, w których występują jakieś zagrożenia, na terenie szkoły podejmują działania, które mają przywrócić porządek. Na podkreślenie zasługuje bardzo dobra współpraca z samorządami lokalnymi z terenu powiatu sandomierskiego w zakresie bezpieczeństwa, realizowana według wspólnie opracowanych lokalnych strategii bezpieczeństwa. Strategie te podpisano z burmistrzami i wójtami wszystkich jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Sandomierska Policja włączyła się do działań w ramach programu rządowego pod nazwą „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, który był realizowany do końca 2014 roku.</p> <p>W 2014 roku w ramach programu „Razem Bezpiecznie” przeprowadzono szereg akcji i przedsięwzięć, do których można zaliczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja „ Kochasz? Powiedz Stop Wariatom Drogowym”, marsz przeciwko przemocy; • Policyjne działania pod hasłem „Bezpieczna szkoła”; • Działania prewencyjno – szkoleniowe dla osób starszych, pedagogów, rodziców; • Przedsięwzięcia organizowane w ramach obchodów Dnia Dziecka • Cykliczne spotkania z żołnierzami prowadzone na terenie jednostki • Działania w ramach świętokrzyskich dni profilaktyki • Działania szkoleniowo – pokazowe w czasie festynów i pikników. • Komunikaty informacyjne, dotyczące zagrożeń umieszczane na stronie internetowej KPP Sandomierz, w prasie, emitowane w lokalnej stacji radia „Leliwa”. • Działania profilaktyczne „Bliżej Teatru”, przedstawienia w konkursie teatralnym, turniej z zapamiętanej wiedzy dla dzieci szkół podstawowych. • Działania terenowe dotyczące odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu i papierosów. • Przeprowadzono kampanię profilaktyczną pod nazwą „ Nie daj się okraść”, która miała na celu zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach o dużym skupisku ludności, a przede wszystkim miała ograniczyć kradzieże typu „kieszonkowego” poprzez komunikaty emitowane przez nagłośnienie na terenie giełdy. • Przeprowadzono szereg działań z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym w tym wiele uwagi przyłożono do edukacji najmłodszych jego uczestników; • Odbyto spotkania i pogadanki z dziećmi ze szkół i przedszkoli. Tematami spotkań 	
--	--	--	--

		<p>były odpowiedzialność prawna, problematyka narkotykowa, agresja, cyberprzemoc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzono kolejny już turniej wiedzy pn. „ Bezpieczeństwo na Piątkę” dla uczniów klas piątych z terenu powiatu i wyłoniono drużynę, która wzięła udział w eliminacjach wojewódzkich. • Przeprowadzono kolejny już turniej wiedzy pn. „ Bezpieczeństwo na Piątkę” dla uczniów klas piątych z terenu powiatu i wyłoniono drużynę, która wzięła udział w eliminacjach wojewódzkich. • Przeprowadzono akcję edukacyjno – prewencyjną, „Odblaski ratują życie”. Jej głównym celem była poprawa bezpieczeństwa pieszych „Odblaski ratują życie” – pod takim hasłem, wspólnie z sandomierskimi policjantami na drodze krajowej K-77, harcerze ze Szkoły Podstawowej w Kleczanowie oraz uczennice Gimnazjum w Obrazowie pod opieką nauczycieli, przeprowadzili akcję. <p>Policjanci przypominali o podstawowych zasadach bezpieczeństwa w czasie jazdy i przestrzeganiu przepisów ustawy prawo o ruchu drogowym. Uczniowie kierującym wręczali ulotki z hasłami: Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze”, „Kochasz, Powiedz STOP wariatom drogowym”, „Odpowiedzialny Kierowca”, „Mamo, Tato Zwolnij, Proszę!”, „Bezpieczne Szkoły”.</p> <p>Dzielnicy KPP w Sandomierzu aktywnie uczestniczyli w realizacji wszystkich podprogramów prewencyjnych. Szczególną rolę odgrywają w realizacji Świętokrzyskiego Programu Pomocy Ofiarom Przestępstw. Zadania wynikające z założeń prewencji kryminalnej starali się upowszechniać w czasie codziennych obchodów, jak również podczas licznych spotkań z mieszkańcami oraz w czasie organizowanych imprez i festynów. Współpracowano z Kościołem. Dzielnicy utrzymywali również ścisłe kontakty ze szkołami w swoich rejonach działania. Największe zaangażowanie dzielnicowych, a także innych policjantów w podejmowaniu działań profilaktycznych na rzecz dzieci była skupiana w okresie ferii zimowych, dnia wagarowicza, wakacji, początku roku szkolnego oraz w czasie wszelkich imprez kulturalno – rozrywkowych.</p>	
3. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego			
Cel szczegółowy	Nazwa/rodzaj	Wykonanie	Wskaźniki monitorujące

	zadania		
3.1. Wysoki poziom kształcenia i bogata oferta edukacyjna	Współpraca z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową	<p>W dniu 9 maja 2013 roku Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej mieszczącej się przy ulicy Schinzla 13a w Sandomierzu, prof. dr hab. Antoni Gawron zwrócił się do Burmistrza Miasta Sandomierza o przekazanie w formie dotacji środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości położonej przy ulicy Żeromskiego 10 (Nr. ew. działki 812/1). Przedmiotowa nieruchomość została przekazana na własność uczelni w 2007 roku. Z uwagi na znaczenie działalności uczelni dla społeczności lokalnej i Gminy Miejskiej Sandomierz, 5 lipca 2013 roku podpisano umowę Nr O.032.1.2013.DGA na przekazanie przez Miasto Sandomierz dotacji celowej, w kwocie 200.000,00 zł (słownie złotych: dwieście tysięcy złotych 00/100) z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Remonty oraz doposażenie PWSZ w Sandomierzu w sprzęt dydaktyczny, pomoce naukowe i inne tego typu wydatki (z wyłączeniem wynagrodzeń)”. Realizacja zadania została określona do dnia 30 listopada 2013 roku. PWSZ w Sandomierzu, po korektach, złożył rozliczenie przekazanej dotacji 11 lutego 2014 roku. Po analizie rozliczenia stwierdzono, iż PWSZ nie wykorzystał w całości przyznanej dotacji, w związku z czym pobrał ją w nadmiernej wysokości w kwocie 151.680,37 zł (słownie złotych: sto pięćdziesiąt jeden sześćset osiemdziesiąt 37/100). Kwota ta została zwrócona Gminie Miejskiej Sandomierz 1 kwietnia 2014 roku.</p> <p>Z kolei 31 marca 2014 roku została podpisana nowa umowa Nr O.032.1.2014.DGA na dotację celową dla PWSZ w Sandomierzu na kwotę 152.000,00 zł (słownie złotych: sto pięćdziesiąt dwa tysiące 00/100) z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Podnoszenie jakości kształcenia studentów PWSZ w Sandomierzu na potrzeby podmiotów gospodarczych w tym kadr małych i średnich przedsiębiorstw oraz organizacji sfery publicznej z terenu Gminy Sandomierz”. Termin wykorzystania dotacji został określony na dzień 31 grudnia 2014 roku. Dotacja została przekazana Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej 7 kwietnia 2014 roku. Uczelnia otrzymała dotację na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. usługi i materiały remontowe, 2. usługi i materiały do obsługi procesu dydaktycznego, materiały laboratoryjne, 3. pomoce dydaktyczne, 4. zbiory biblioteczne, 5. utrzymanie kadry naukowej do obsługi procesu dydaktycznego studentów stacjonarnych, 6. dostarczenie mediów do obsługi zajęć dydaktycznych (energia, centralne ogrzewanie, woda), 	<p>Statutowa ilość miejsc w publicznych i niepublicznych przedszkolach wynosi 827 miejsc.</p> <p>Ilość dzieci w wieku przedszkolnym (ur. 2008-2011) wynosi 927 osób.</p>

		<p>7. sprząatanie sal dydaktycznych,</p> <p>8. wynajem dla potrzeb dydaktyki (kosmetologia, mechatronika, filologia),</p> <p>9. promocja związana z naborem studentów na nowy rok akademicki.</p> <p>PWSZ dokonał stosownego rozliczenia 23 stycznia 2015 roku. Po dokonaniu weryfikacji sprawozdania końcowego oraz zgodnie z Zarządzeniem Nr SO.170.1.2014 Burmistrza Miasta Sandomierza z dnia 3 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzenia kontroli dotacji udzielanych przez Burmistrza Miasta Sandomierza na realizację zadań publicznych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, stwierdzono, że PWSZ wykorzystał w całości przyznaną dotację zgodnie z jej przeznaczeniem i zawartą umową.</p> <p>Zgodnie z § 3 ust. 2 ww. zarządzenia organ dotujący ma prawo dokonać kompleksowej kontroli wykorzystania przyznanej dotacji w okresie 3 lat.</p>	
	Stałe podnoszenie kwalifikacji oraz poprawa umiejętności kadry pedagogicznej	<p>W 2014 roku nauczyciele przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych uczestniczyli w różnych kursach doskonalenia zawodowego. Ponadto brali także udział w kursach kwalifikacyjnych. Szczegółowy wykaz przedstawia się następująco:</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 1: „Zabawa w Teatr”, „Animator tańca w przedszkolu”, „Wstęp do systemu edukacji przez ruch” – kursy nie dłuższe niż 20 godzin.</p> <p>Filia Przedszkola Samorządowego Nr 1: „Zabawa w teatr”, „Kurs wstępny wg systemu Edukacja przez ruch”, „Doświadczam, eksperymentuję, wiem – zgłębianie tajemnic natury” – kursy nie dłuższe niż 20 godzin.</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 3: Kurs kwalifikacyjny: „Metodyka nauczania języka angielskiego w okresie wczesnoszkolnym”. Kursy doskonalące: „Analiza podstawy programowej pod kątem nasilenia oddziaływań wychowawczych w celu kształtowania umiejętności społeczno-emocjonalnych”, „Ewaluacja, kontrola i wspomaganie jako forma nadzoru pedagogicznego”, „Zapoznanie ze zmianami w organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej wg nowych uregulowań prawnych”, „Przypomnienie procedur awansu zawodowego”, „Stosowanie nowoczesnych form i metod pracy jako inspiracji do podejmowania działań twórczych”, „Jak inspirować</p>	

		<p>przedszkolaków do twórczości”, „Techniki twórczego myślenia” – rozwijanie umiejętności analizowania i rozwiązywania problemów, „Animator tańca w przedszkolu – cz. II” – podstawy pracy tanecznej i skutecznej pracy instruktorskiej, „Zabawa w teatr” – cz. II, „Bezpieczeństwo w przedszkolu”, „Bezpieczeństwo ucznia i nauczyciela w szkole i placówce oświatowej”, „Zapoznanie z inteligencją wieloraką”, „Przypomnienie metody dobrego startu wg Z. Bogdanowicza”, „Metody aktywizujące na cztery pory roku”, „Złota jesień” – zabawy z muzyką klasyczną, „Świat małego odkrywcy”, „Drewniane czary” – zabawy ruchowe z zastosowaniem przyborów wykonanych z drewna i papieru – kursy nie dłuższe niż 20 godzin.</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 5: „Praca nad uwagą w przedszkolu warunkiem sukcesu w szkole”, „Emisja głosu- techniki wzmacniające kondycję zawodową nauczyciela”, „Przyroda- przestrzeń edukacji i rozwoju”, „Edukacja przez ruch – technika orgiami”, „Muzyka w wychowaniu przedszkolnym” – kursy nie dłuższe niż 20 godzin.</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 6: „Zabawy doskonalące uwagę dzieci i twórcze myślenie”, „Edukacja przez ruch –metoda D. Dziamskiej”, „Emisja głosu – techniki wzmacniające kondycję zawodową nauczyciela”, „Warsztaty plastyczne -bibułkarski art.-folklor na Wielkanoc”, „Super wizja pracy nauczyciela”, „Realizacja treści wychowania patriotycznego w przedszkolu” – kursy nie dłuższe niż 20 godzin.</p> <p>Przedszkole Samorządowe Nr 7: „Praca nad uwagą w przedszkolu warunkiem sukcesu w szkole”, „Podstawy systemu i metody systemu edukacji przez ruch”, „Aktywność muzyczno-ruchowa dla dzieci w wieku przedszkolnym”, „Edukacja przez ruch-warsztaty wstępne do systemu EPR – wybrane elementy systemu” – kursy nie dłuższe niż 20 godzin.</p> <p>Łączna liczba nauczycieli biorących udział w ww. kursach 37.</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studia podyplomowe z zakresu przyrody – 1 nauczyciel, 2. Studia podyplomowe z zakresu oligofrenopedagogiki – 1 nauczyciel, 3. „Jak przygotować uczniów do sprawdzianu” – kurs – 3 nauczycieli, 	
--	--	--	--

		<p>4. „Techniki pracy w klasie I –III” – kurs – 2 nauczycieli.</p> <p>Szkoła Podstawowa Nr 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie z j. angielskiego poziom A2 – kurs trwał 80 godzin, 2. Szkolenie „Kompleksowe wspieranie rozwoju szkoły” – kurs trwał 80 godzin. <p>Szkoła Podstawowa Nr 3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kurs kwalifikacyjny z zakresu oligofrenopedagogiki – kurs trwał 60 godzin, 2. kurs kwalifikacyjny – uzyskała kwalifikacje specjalistyczne do pracy opiekuńczo-wychowawczej – kurs trwał 100 godzin. <p>Szkoła Podstawowa Nr 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie Rady Pedagogicznej – Metody postępowania z uczniem trudnym – organizowane przez COGITO Niepubliczne Placówki Doskonalenia Nauczycieli – szkolenie 4 godzinne, 2. Udział w IX Ogólnopolskim Kongresie dla Pedagogów i Psychologów szkolnych w Warszawie – V największych wyzwań dla pedagoga i psychologa – organizator Forum Media Polska Sp. z o.o. z Poznania – 1 nauczyciel – kurs trwał 20 godzin, 3. Szkolenie ” Przeciwdziałanie agresji u dzieci i młodzieży” – organizator Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania – udział 1 nauczyciela – kurs trwał 20 godzin, 4. Szkolenie – Decydująca rola lekkoatletyki w rozwoju ucznia – organizator COACHING SPORT – udział 1 nauczyciela – kurs trwał 20 godzin, 5. Udział w Konferencji DDA – organizator ETOH – Fundacja Rozwoju Profilaktyki , Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych w Warszawie – udział 1 nauczyciela – kurs trwał 20 godzin. 6. III Międzynarodowa Konferencja Nauczycieli Wychowania Fizycznego ” Piłka Ręczna w szkole”- organizator Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli – udział 1 nauczyciela <p>Gimnazjum Nr 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studia podyplomowe – z zakresu oligofrenopedagogiki – 2 osoby w trakcie ukończenia, 2. Studia doktoranckie z zakresu językoznawstwa – język niemiecki – 1 osoba w 	
--	--	---	--

		<p>trakcie ukończenia,</p> <p>3. Studia podyplomowe – z zakresu fizyki – 1 osoba – studia ukończone.</p> <p>Gimnazjum Nr 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kurs kwalifikacyjny z zakresu oligofrenopedagogiki – kurs trwał 20 godzin, 5 osób brało udział, 2. Kurs kwalifikacyjny z zakresu tyflopedagogiki – kurs trwał 20 godzin, 2 osoby brały udział, 3. Doradztwo zawodowe od diagnozy do ewaluacji praktyczne wsparcie kadry szkół gimnazjalnych – kurs trwał 20 godzin, 4 osoby brały udział. 	
	Dostępność do zróżnicowanej oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach kształcenia	<p>Jak wyżej wspomniano sandomierski system oświaty obejmuje: 6 publicznych przedszkoli, 4 szkoły podstawowe oraz 2 publiczne gimnazja. Ponadto na terenie Gminy Miejskiej Sandomierz funkcjonują dwa publiczne oddziały przedszkole przy Szkole Podstawowej Nr 2 i Szkole Podstawowej Nr 4 oraz 4 niepubliczne przedszkola, które są dotowane z budżetu gminy w oparciu o art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.).</p> <p>Publiczne Przedszkola oraz oddziały przedszkolne dysponują 710 miejscami, do których aktualnie uczęszcza 673 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat, przy czym 2,5 - latków jest 10, 3-latków 139, 4-latków 180, 5-latków 190 i 6-latków 154. Najwięcej dzieci po 122, uczęszcza do Przedszkola Nr 3 i Przedszkola Nr 5. Z kolei najmniej do oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej Nr 2 – 19 dzieci. Przedszkola niepubliczne statutowo dysponują 117 miejscami w których przebywa 84 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat, przy czym 2,5 – latków jest 5, 3 – latków jest 25, 4 – latków jest 25, 5 – latków jest 17, a 6 – latków 12. Najwięcej dzieci uczęszcza do Niepublicznego Przedszkola „Różowy Słoń”, a najmniej do Przedszkola Specjalnego „Caritas Diecezji Sandomierskiej”.</p> <p>Do 4 szkół podstawowych uczęszcza łącznie 1291 uczniów, przy czym do szkoły Podstawowej Nr 1 – 395, do Szkoły Podstawowej Nr 2 – 175, do Szkoły Podstawowej Nr 3 – 174, a do Szkoły Podstawowej Nr 4 – 547. W szkołach podstawowych jest 56 oddziałów w tym 7 integracyjnych do których, oprócz dzieci zdrowych, uczęszczają dzieci z różnymi deficytami. Średnia liczba dzieci na oddział wynosi więc 23,05. Najwięcej dzieci jest w klasach I, a najmniej w klasach II.</p> <p>Do 2 publicznych gimnazjów uczęszcza 643 uczniów. Do Gimnazjum Nr 1 – 422, a do Gimnazjum Nr 2 – 221. W gimnazjach zorganizowano 24 oddziały, w tym 3 integracyjne. Średnia liczba dzieci na oddział wynosi 26,79.</p> <p>W oparciu o art. 71b ust. 1a i ust. 5c ustawy o systemie oświaty, w roku</p>	

		<p>szkolnym 2013/2014 - 19 uczniom, posiadającym orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowano dodatkowe 39 godzin rewalidacji, a z 20 uczniami prowadzono indywidualne nauczanie wynoszące ogółem 178 godzin.</p> <p>Powierzchnia ogólna publicznych przedszkoli wynosi 13.118,80 m², a kubatura budynków 18.074,20 m³. Tereny zielone i place zabaw zajmują powierzchnię 21.462,48 m². Przedszkola dysponują 27 salami dydaktycznymi.</p> <p>Z kolei szkoły podstawowe i gimnazja mają powierzchnię 32.538,38 m², których kubatura wynosi 84.470,10 m³. Tereny zielone i place zabaw 21.058 m². Szkoły dysponują 114 salami dydaktycznymi, w tym 8 komputerowymi, w których znajduje się 134 stanowiska komputerowe. Ponadto wszystkie sandomierskie szkoły posiadają własne tereny sportowe oraz dostęp do sal gimnastycznych, przy czym Gimnazjum Nr 2 korzysta z terenów sportowych Szkoły Podstawowej Nr 3, a Szkoła Podstawowa Nr 2 dzieli się z tymi obiektami, wraz z salą, z II Liceum Ogólnokształcącym.</p> <p>Wszystkie szkoły posiadają własną bibliotekę szkolną, które zajmują w sumie 11 sal o łącznej powierzchni 412 m², w których znajduje się 43 970 woluminów.</p>	
3.2. Aktywizacja osób starszych	Wsparcie Klubu Seniora	<p>W ramach wsparcia Klubu Seniora zrealizowano dofinansowano wyjazd członków Klubu Seniora do Katowic i Bytomia (pokrycie kosztów transportu).</p> <p>Sandomierskie Centrum Kultury organizuje następujące zajęcia dla członków Klubu Seniora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gimnastyka, - kurs języka angielskiego na poziomie podstawowym i średniozaawansowanym, - kurs komputerowy. 	<p>W obszarze pomocy osobom starszym na terenie Sandomierza działa 3 organizacje pozarządowe.</p> <p>Liczba słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku jest zmienna, waha się w granicach 100 – 120 osób.</p>
	Wsparcie Uniwersytetu Trzeciego Wieku	<p>W ramach wsparcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku zrealizowano następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfinansowano usługę gastronomiczną wykonaną w związku z rozpoczęciem roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, - dofinansowano organizację pokazu sporządzania posiłków dietetycznych i wykładu o sposobie żywienia osób starszych dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu, - dofinansowano uroczystości z okazji „Dnia Matki” organizowanej dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu. 	
	Realizacja programu „Aktywny senior”	Program został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/411/2014 Rady Miasta Sandomierza z dnia 14 maja 2014.	

		<p>Głównym założeniem programu „Aktywny senior” jest poprawa jakości życia osób starszych, poprzez działania zorientowane na ich aktywizację zdrowotną, edukacyjną, kulturową, czy towarzyską. Program skierowany jest do osób zamieszkujących w Sandomierzu, które ukończyły 60 lat. W ramach realizacji programu w roku 2014 odbywały się cykliczne spotkania uczestników programu, mające na celu integrację społeczną:</p> <p>W dniu 24 marca 2014r. w świetlicy socjoterapeutycznej „Przystań” przy ul. Słowackiego 15 odbyło się spotkanie z udziałem sandomierskich seniorów oraz zaproszonych gości. Udział w Programie wzięli: lek. med. Pani Joanna Niespodziewana oraz dietetyk Pan Kamil Warzocha. Tematyka spotkania dotyczyła zasad zdrowego żywienia oraz profilaktyki chorób układu krążenia i chorób neurologicznych. Program „Aktywny Senior” dąży do zwiększenia aktywności osób starszych w życiu społecznym, szczególnie w obszarze zdrowia, kultury i sztuki. Seniorzy aktywnie uczestniczyli w zajęciach, kierowali wiele pytań do zaproszonych specjalistów.</p> <p>W dniu 29.05.2014 r. uczestnicy programu zostali zaproszeni do Środowiskowego Domu Samopomocy w Sandomierzu w ramach aktywizacji społecznej, kulturowej oraz integracji z niepełnosprawnymi przedstawicielami lokalnej społeczności. Pierwszym punktem spotkania była prezentacja oraz wystawa prac plastycznych autorstwa jednego z uczestników ŚDS. Następnie miała miejsce prezentacja multimedialna, przedstawiająca działalność Środowiskowego Domu Samopomocy. dopełnieniem całego spotkania był słodki poczęstunek dla wszystkich gości.</p> <p>W dniu 05.06.2014 r. miało miejsce spotkanie inaugurujące akcję „Kawa dla seniora”. W spotkaniu prócz sandomierskich seniorów uczestniczyli: Burmistrz Miasta Sandomierza oraz Przewodniczący Rady Miasta. Burmistrz podziękował wszystkim seniorom za ich obecność i zaangażowanie w projekt, wyraził swoją aprobatę dla inicjatywy Ośrodka Pomocy Społecznej i osobiście wręczył każdemu uczestnikowi kartę rabatową, upoważniającą do zakupu kawy lub herbaty w wybranych lokalach gastronomicznych, za symboliczną złotówkę. Na spotkaniu byli obecni przedstawiciele lokali zaangażowanych w akcję „Kawa dla seniora”, którzy zostali uhonorowani za ich szlachetny gest, świadczący o realnym zainteresowaniu losem sandomierskich seniorów. W trakcie spotkania miała również miejsce prelekcja Pana Jacka Kulity, rzecznika Komendy</p>	
--	--	--	--

		<p>Powiatowej Policji w Sandomierzu, który przygotował prezentację multimedialną na temat zagrożeń związanych z wykorzystywaniem niewiedzy i łatwowierności osób starszych przez oszustów i naciągaczy. W trakcie spotkania osoby samotne otrzymały „Pudełko życia”- specjalnie oznakowane pojemniki zawierające informacje, które mogą okazać się przydatne w trakcie interwencji pogotowia lub innych sytuacjach wymagających odniesienia się do wspomnianych danych.</p> <p>W dniu 30.06.2014 r. miało miejsce kolejne spotkanie w ramach programu „Aktywny senior”. Uczestnicy programu zebrali się w świetlicy socjoterapeutycznej „Przystań”, aby wysłuchać prelekcji reprezentującego Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu psychologa. Licznie zgromadzeni seniorzy mieli okazję uczestniczyć w zajęciach informacyjno-edukacyjnych na temat problemu przemocy, który w sposób szczególny zagraża osobom starszym. Rozważania na temat zjawiska przemocy uzupełniały informacje na temat szeroko rozumianej sytuacji społecznej osób starszych, ich roli i miejscu we współczesnym świecie. Wystąpieniu towarzyszyła ciekawa dyskusja, świadcząca o realnym zainteresowaniu seniorów omawianą problematyką. Kawa, herbata i ciasto dodatkowo umiliły czas, który został zagospodarowany w pożyteczny i rozwijający sposób.</p> <p>W dnia 31.07.2014 r. miało miejsce kolejne wydarzenie, zorganizowane przez pracowników Ośrodka. Uczestnicy programu zostali zaproszeni na seans filmowy, który miał miejsce w Kinie Starówka, po czym udali się do restauracji Ciżemka, gdzie korzystając z kart rabatowych „Kawa dla seniora” przy kawie i herbacie wspominali dawne czasy. Warto podkreślić, że wraz z uczestnikami programu swoimi wspomnieniami dzielił się Burmistrz miasta Sandomierza.</p> <p>W dniu 27.08.2014 r. odbyło się kolejne spotkanie uczestników programu profilaktycznego „Aktywny Senior”, tym razem miejscem spotkania został wyznaczony sandomierski rynek. Uczestnicy programu wzięli udział w wycieczce szlakiem najbardziej charakterystycznych sandomierskich zabytków, mieszczących się w obrębie starego miasta. Zwiedzającym towarzyszył przewodnik - Pani Zuzanna Mystkowska. Dzięki uprzejmości sandomierskiego PTTK, uczestnicy mieli okazję wysłuchać najciekawszych informacji dotyczących historii miasta i najbardziej charakterystycznych budowli a także</p>	
--	--	--	--

		<p>zwiedzić trasę podziemną i bazylikę katedralną. Całość zwieńczyła wspólna kawa w restauracji „Retro”, która przyłączyła się do akcji „Kawa dla seniora”, będącej częścią programu „Aktywny Senior”.</p> <p>W dniu 24.09.2014 r. w lokalu „Jadłodajnia Romana” miało miejsce kolejne spotkanie uczestników programu „Aktywny Senior”. W trakcie spotkania sandomierscy aktywni seniorzy mieli okazję spotkać się z lekarzem, specjalistą medycyny rodzinnej i specjalistą geriatrą – Panią Romaną Jaworską. Dzięki uprzejmości Pani doktor, uczestnicy mogli wysłuchać prelekcji dotyczącej sytuacji zdrowotnej osób starszych, pozostających w grupie wzmożonego ryzyka, w związku z chorobami takimi, jak nadciśnienie tętnicze, chorobami układu krążenia, czy zwyrodnieniem stawów. Wykład Pani doktor cieszył się dużym zainteresowaniem słuchaczy, którzy dowiedzieli się również o istotnym znaczeniu regularnej farmakoterapii, właściwej diety i szeroko rozumianej profilaktyki. Uczestnicy spotkania mogli w miłej atmosferze, skonsultować swoje indywidualne problemy zdrowotne, zmierzyć ciśnienie, zadawać pytania i życzliwie porozmawiać z lekarzem.</p> <p>Kolejne spotkanie odbyło się w dniu 24.10.2014r. w świetlicy socjoterapeutycznej „Przystań”. Tym razem organizatorzy zaproponowali sandomierskim aktywnym seniorom spotkanie o charakterze towarzysko-integracyjnym z wychowankami świetlicy. Myślą przewodnią spotkania było promowanie czytania – czynności rozwijającej umysł, pobudzającej wyobraźnię i wzbogacającej wiedzę czytelnika, niezależnie od jego wieku. Na spotkaniu zarówno dzieci jak i seniorzy mogli zaprezentować dowolnie wybrany wiersz, lub fragment ulubionej książki.</p> <p>W ramach integracji międzypokoleniowej w dniu 27.11.2014 r. w restauracji Ciżemka odbyła się zabawa andrzejkowa dla seniorów . W spotkaniu uczestniczyły również rodziny z dziećmi objęte wsparciem tut. Ośrodka.</p> <p>W związku z okresem przedświątecznym w dniu 18.12.2014 odbyło się spotkanie opłatkowe seniorów biorących udział w działaniach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu. W trakcie spotkania seniorzy podzielili się opłatkiem, wspólnie śpiewali kolędy, jak również opowiadali o zwyczajach związanych ze świętami Bożego Narodzenia</p>	
--	--	--	--

	Zlecenie do realizacji zadań z zakresu ochrony i dziedzictwa narodowego w ramach konkursu z pożytku publicznego	<p>Zrealizowane zadania zlecone z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działalności na rzecz popularyzacji nauki wśród mieszkańców Sandomierza poprzez organizowanie konferencji popularnonaukowych z różnych dziedzin i wydawanie pisma o charakterze popularnonaukowym, zawierającego artykuły treściowo związane z Sandomierzem (zadanie zrealizowane przez Towarzystwo Naukowe Sandomierskie), 2. Kultywowanie okresu historycznej świetności miasta Sandomierza w formie pokazów pojedynków rycerskich, musztry paradowej, prezentacji tańców dworskich i dawnej muzyki (zadanie zrealizowane przez Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz”), 3. Podtrzymywanie i upowszechnianie w społeczeństwie tradycji związanych z obronnością kraju i polskiego czynu zbrojnego oraz integracja społeczna byłych żołnierzy zawodowych i oficerów rezerwy Wojska Polskiego (zadanie zrealizowane przez Związek Żołnierzy Wojska Polskiego Koło im. „Ziemie Sandomierskiej” w Sandomierzu), 4. Upowszechnianie w społeczeństwie tradycji walk o wolność i niepodległość kraju, pielęgnowanie polskości i rozwoju świadomości narodowej oraz integracja społeczna byłych żołnierzy AK (zadanie zrealizowane przez Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło w Sandomierzu), 5. Pielęgnowanie i podtrzymywanie w społeczeństwie rozwoju świadomości narodowej i obywatelskiej oraz integracja społeczna inwalidów wojennych, emerytów i rencistów (zadanie zrealizowane przez Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Sandomierzu). 	
3.3. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	Realizacja zadań sportowych i rekreacyjnych wynikających z programu MOSiR w Sandomierzu	<p>Imprezy organizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w 2014 r.:</p> <p>04.02.2014 r. – Turniej bilarda 06.02.2014 r. – Turniej tenisa stołowego 10-12.02.2014 r. – „Zimowa akademicka Karate” 04.02.2014 r. – Mecz piłki nożnej na śniegu 05.02.2014 r. – Turniej tenisa stołowego 07.02.2014 r. – Turniej w warcaby 11.02.2014 r. – Halowy Turniej Piłki Nożnej 12.02.2014 r. – Turniej Tenisa Stołowego 13.02.2014 r. – Turniej Koszykówki 12.04.2014 r. – V Otwarte Mistrzostwa Sandomierza na ergometrze wioślarskim „Sandomierskie Wiosła 2014”</p>	<p>W roku 2014 podpisano 100 kontraktów na uczestnictwo dziecka w świetlicy, tj. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przyszań 51 kontraktów - Bajka 49 kontraktów <p>Średnioroczna frekwencja dzieci wynosiła: Bajka-27,25 Przyszań –23</p> <p>Liczba imprez o charakterze kulturalnym – jak w kolumnie obok</p>

	<p>15.06.2014 r. – Zawody Siłowe 06.07.2014 r. – Turniej Siatkówki Piłkowej 08.07.2014 r. – mecz finałowy w ramach III edycji Sandomierskiej Amatorskiej Ligi Orlika Gimnazjalistów 24.07.2014 r. – Sandomierska Amatorska Liga Juniorów w Piłce Nożnej 03.08.2014 r. – Turniej Siatkówki Piłkowej 09.08.2014 r. – Wakacyjny Turniej Koszykówki 20.08.2014 r. – Wakacyjny Turniej Siatkówki. 24.08.2014 r. – Turniej Siatkówki Piłkowej 28.08.2014 r. – III edycja Piłkarskiej Szkółki Orlika dla Najmłodszych 22.08.2014 r. – finałowy turniej cyklu GRAND PRIX Tenisa Stołowego 13-14.09.2014 r. – „Promocja zdrowego stylu życia przez sport i rekreację” 19.10.2014 r. – Festiwal Latawca 05.12.2014 r. – „Wyścig do św. Mikołaja” 12.12.2014 r. – II Mikołajkowy Turniej Karate</p> <p>Imprezy współorganizowane przez MOSiR w 2014 r.: 15.02.2014 r. – VII Zimowe Mistrzostwa Polski Lekarzy oraz VII Zimowe Otwarte Mistrzostwa Sandomierza w Triathlonie 16.02.2014 r. – V Zimowy Turniej Kibiców i Sympatyków Wisły Sandomierz 21.03.2014 r. – „Sandomierz Biega” 23.03. 2014 r. – Turniej Szachowy o „ Szachy Królowej Jadwigi” 03-04.05.2014 r. – IV Sandomierski Sportowy Weekend Kwitnących Sadów 01.06.2014 r. – „Dzień Dziecka” w Sandomierzu 14.06.2014 r. – V Sandomierski Rajd Papieski „Rowerem z Ojcem Świętym” 29-31.07.2014 r. oraz 04-07.08.2014 r. – „Nieobozowa Akcja Letnia” 8-10.08.2014 r. – „Torneo Świętokrzyskie” 16.08.2014 r. – VI Triathlon Ziemi Sandomierskiej: Letnie Mistrzostwa Polski Lekarzy oraz Letnie Otwarte Mistrzostwa Ziemi Sandomierskiej</p> <p>Stałe formy działalności MOSiR: Zajęcia fitness – Centrum Rekreacji Zajęcia „Aktywna kobieta” w Siłowni Rekreacyjnej Centrum Rekreacji Zajęcia rekreacyjne: gry i zabawy ruchowe, zajęcia gimnastyczne, zajęcia z wykorzystaniem urządzeń rekreacyjnych – Centrum Rekreacji</p>	<p>Liczba klubów i stowarzyszeń sportowych – ok. 14 Liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze kultury – ok. 5 Liczba obiektów sportowych – 7</p>
--	---	---

		<p>Zajęcia karate – Centrum Rekreacji „Biegam bo lubię” – Miejski Stadion Sportowy Nordic Walking – Miejski Stadion Sportowy Zajęcia marszowej grupy „Mażorettek” – Miejski Stadion Sportowy Zajęcia muzyczne zbiorowe (próby) Sandomierskiej Orkiestry Dętej – Centrum Rekreacji Zajęcia muzyczne indywidualne – Centrum Rekreacji, Miejski Stadion Sportowy Zajęcia w ramach Klubu „Pierwsze Nutki” – Centrum Rekreacji Nauka gry na instrumentach dla początkujących – Centrum Rekreacji Szkółka piłkarska dla najmłodszych – Boiska Sportowe „Orlik” Nauka pływania- zajęcia indywidualne i grupowe – Pływalnia Kryta „Błękitna Fala” Zajęcia świetlicowe – Świetlica „Dworek”</p>	
	Realizacja zadań kulturalnych i rekreacyjnych wynikających z programu SCK w Sandomierzu	<p>Wykaz imprez i wydarzeń kulturalnych organizowanych, bądź współorganizowanych przez Sandomierskie Centrum Kultury w 2014 r.: 01.01.2014 r. – „Powitanie Nowego Roku” 05.01.2014 r. – „Sandomierska Kolęda” 12.01.2014 r. – „XXII Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy” 12.01.2014 r. – Koncert „Chanajki Klezmer Band” 02.02.2014 r. – „Wieczór Tańców i Kolęd Polskich” 06.02.2014 r. – Spektakl iluzjonistyczny „Edukacyjny teatr magii” 14.02.2014 r. – Koncert Walentynkowy w wykonaniu Sandomierskiego Studia Piosenki 15.02.2014 r. – Spektakl teatralny gr. METAFORY pt. „MUR” 16.02.2014 r. – „Koncert „Miłość i życie kobiety” 22.02.2014 r. – Koncert poświęcony twórczości F. Chopina pt. „Chopin i przyjaciele czyli perły polskiej muzyki XIX wieku” 08.03.2014 r. – Spektakl „Moralność Pani Dulskiej” 15.03.2014 r. – „Koncert FLASH CREEP z okazji dnia Św. Patryka” 22.03.2014 r. – Koncert zespołu Leash Eye 12.04.2014 r. – Koncert pt. „Muzyczne odgłosy wiosny” 26.04.-04.05.2014 r. – „Inauguracja sezonu turystycznego 2014” 30.04.-04.05.2014 r. – „XI Festiwal Filmów i Spotkań Niezwykłych” 02.05.2014 r. – „Anna Maria Jopek & Kroke” 02.05.2014 r. – Koncert zespołu „HooDoo Band” 03.05.2014 r. – Koncert zespołu „Axoum Duo” 12-16.05.2014 r. – „Sandomierskie Dni Nauki i Kultury” 16.05.2014 r. – „Wystawa pt. „Mikro-Makro. Skale wszechświata”</p>	

	<p>17.05.2014 r. – „Noc Muzeów w Sandomierzu”</p> <p>17.05.2014 r. – „Recital gitarowy Miłosza Mączyńskiego”</p> <p>18.05.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Wojciech Tramowski & Karol Szymanowski”</p> <p>24.05.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Marek Kadziela ADHD feat. Rudi Mahall”</p> <p>31.05.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Muzyka Sfer”</p> <p>01.06.2014 r. – „Dzień Dziecka”</p> <p>07.06.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Krzysztof Gryko Trio”</p> <p>07-08.06.2014 r. – „STACJA JazzOMIERZ”</p> <p>13.06.2014 r. – „Wystawa prac z Pracowni Plastycznej SCK”</p> <p>13.06.2014 r. – „Koncert Jack Crusher, Octagony, The Way”</p> <p>14.06.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Janusz Kasprowicz i Stanisław Marinczenko”</p> <p>21.06.2014 r. – „Wianki 2014 – występ zespołu Czerehat”</p> <p>22.06.2014 r. – „Dni Sandomierza – występ zespołu Strachy na Lachy”</p> <p>28.06.2014 r. – „Półfinały sceny tanecznej II Festiwalu Miasto Młodych Artystów”</p> <p>28.06.2014 r. – „Półfinały sceny tanecznej II Festiwalu Miasto Młodych Artystów”</p> <p>30.06.2014 r. – „Przegląd Talentów Sandomierskiego Studia Piosenki”</p> <p>05-06.07.2014 r. – „Jarmark Jagielloński i Turniej Rycerski występ zespołu Trebunie-Tutki”</p> <p>12.07.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Balkan Sevdah”</p> <p>18-19.07.2014 r. – „VI Spotkanie przy KAKALE”</p> <p>26.07.2014 r. – „Dookoła Wody Festival” – występ zespołów „Szantażyści”, „Ekt Gdynia”, „Studium Instrumentów Etnicznych”,</p> <p>27.07.2014 r. – „Dookoła Wody Festival” – występ zespołów Stanisław Soyka, Mamadou Diouf, Pako Sarr oraz Buba Kuyateh</p> <p>01.08.2014 r. – Wystawa pt. „Amberif Design Award 2014”</p> <p>02.08.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Super Blues Band”</p> <p>09.08.2014 r. – „Muzyka na Starówce – Marcin Pukałuk”</p> <p>17.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – Koncert Inauguracyjny”</p> <p>22.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – Muzyka Renesansu” – koncert muzyki renesansu w wykonaniu Jacka Sykulskiego i Grupy Wokalnej Artis Sonus</p> <p>23.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – Koncert Muzyki Klezmerskiej” – koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Grupy Tempero</p> <p>24.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – NSG – Nocna Strefa Grania” – koncert pamięci Wojciecha Kilara w wykonaniu Jazz Trio Kuby Stankiewicza</p> <p>28.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – Koncert muzyki bułgarskiej w</p>	
--	---	--

		<p>wykonaniu grupy Sarakina"</p> <p>29.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – Żeńska Orkiestra Salonowa KHW oraz G. Gershwin” – występ Żeńskiej Orkiestry Salonowa KHW oraz G. Gershwin – Błękitna Rapsodia & Broadway Show</p> <p>30.08.2014 r. – „XXIV Festiwal Muzyka w Sandomierzu – Wielki Koncert Finałowy” – I koncert „Cudowne Dzieci” oraz II koncert pt. „Wirtuozowskie Arie Baroku”</p> <p>30.08.2014 r. – „Pożegnanie Wakacji 2014” – koncert zespołów: Wolni Ludzie, Jafa Namuel oraz DAAB</p> <p>06.09.2014 r. – „Muzyka na Starówce: Organ Spot”</p> <p>12.09.2014 r. – „Be Water My Friend, Strzał w Głowę, Luka”</p> <p>19.09.2014 r. – Spektakl teatralny pt. „Po prostu żart” w wykonaniu gr. teatralnej METAFORA</p> <p>20.09.2014 r. – Koncert zespołu „Rafał Panek Trio”</p> <p>26.09.2014 r. – Koncert zespołu „NZK”</p> <p>03.10.2014 r. – „Southern Blast Tour” – koncert zespołów Mind Affliction, Aries Vehemens oraz In Silent w ramach trasy Southern Blast Tour</p> <p>10.10.2014 r. – „Koncert Joe Colombo feat. Kasia Skoczek”</p> <p>12.10.2014 r. – Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego”</p> <p>16.10.2014 r. – „Festiwal Łagodności: Poetycki wieczór muzyczny” – koncert w wykonaniu wokalistów z Sandomierskiego Studia Piosenki</p> <p>17.10.2014 r. – „Festiwal Łagodności: Katarzyna Groniec”</p> <p>18.10.2014 r. – „Festiwal Łagodności: O! Ela! Ex Chłopcy z Placu Broni”</p> <p>19.10.2014 r. – „Festiwal Łagodności: Marta Bizoń”</p> <p>25.10.2014 r. – „Sharing The Devil Tour: Corruption” – koncert zespołów Corruption i Thermit</p> <p>07.11.2014 r. – „Wystawa malarstwa Jurija Sulimowa: Paryż – Sandomierz”</p> <p>07.11.2014 r. – „Witamina Jazz: Krzysztof Puma Piasecki 4 set”</p> <p>08.11.2014 r. – „Rockowe Dziady vol. II” – koncert zespołów Goat Force One oraz S.N.O.W.</p> <p>15.11.2014 r. – „Witamina Jazz: Sławek Wierzcholski i Nocna Zmiana Bluesa”</p> <p>19.11.2014 r. – „Eliminacje miejskie XII Regionalnego Konkursu Recytatorskiego”</p> <p>22.11.2014 r. – „Witamina Jazz: Kolberg Fortuny” – koncert w wykonaniu zespołu Macieja Fortuny</p> <p>29.11.2014 r. – „Witamina Jazz: OpallAga Quartet”</p> <p>30.11.2014 r. – „Witamina Jazz: „Witamina Jazz – Karolina Śleziak Trio”</p>	
--	--	--	--

		<p>05.12.2014 r. – Koncert bluesowy zespołu „Aeroblus” 06.12.2014 r. – „Rockowe Mikołajki 2014” – koncert zespołów Virgin Snatch oraz Slaughter Of The Soul 13.12.2014 r. – Koncert zespołu rockowo-blusowego „Immunitet” 28.12.2014 r. – „Sandomierska Kolęda” 31.12.2014 r. – „Powitanie Nowego Roku”</p> <p>Inne imprezy kulturalno-rozrywkowe i uroczystości organizowane przez SCK: 11.01.2014 r. – „Występ grupy tanecznej PARADOX I w Kielcach” 16.01.2014 r. – Spektakl „Josela Rakowera rozmowa z Bogiem” 23.03.2014 r. – „Solidarni z Ukrainą” – koncert charytatywny kijowskiego zespołu NeMo 03-04.04.2014 r. – „IV Sandomierski Sportowy Weekend Kwitnących Sadów” 05.04.2014 r. – „Kwalifikacje Wstępne 19. Konkursu Piosenki „Wygraj Sukces” 01.05.2014 r. – „10 lat w UE” – impreza plenerowa z okazji 10 lat obecności w Unii Europejskiej 16.05.2014 r. – „Przegląd piosenki angielskiej” 01-02.06.2013 r. – „III Ogólnopolski Festiwal Nieskończonych Form Mleka” 06.09.2014 r. – Ogólnopolska akcja pod hasłem „Narodowe czytanie” 11-12.10.2014 r. – „Jarmark Kadłubkowy” 17.10.2014 r. – Konkurs fotograficzno-plastyczny „Niezwykły Sandomierz” 03.12.2014 r. – „Program świąteczny” z udziałem podopiecznych Sandomierskiego Studia Piosenki, formacji Sando All Stars oraz Klubu Seniora w programie świątecznym nagrywanym przez Lokalną Telewizję Stalowa Wola</p> <p><u>Zajęcia edukacyjne prowadzone przez Sandomierskie Centrum Kultury w 2014 r.:</u></p> <p style="text-align: center;">Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - gimnastyka korekcyjna, - nauka gry na gitarze, - zajęcia teatralne dla młodzieży prowadzone w ramach Grupy Teatralnej „METAFORA II i I”, - zajęcia tańca nowoczesnego w ramach formacji tanecznych „PARADOX”, - zajęcia taneczne hip-hop w ramach grupy „SKILZ”, - zajęcia tańca towarzyskiego dla młodzieży w ramach grupy „NO NAME”, 	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia taneczne dla dzieci w wieku 6-11 lat w ramach grupy „DANCE FOR KIDS”, - zajęcia plastyczne dla dzieci, - zajęcia plastyczne dla młodzieży, <p style="text-align: center;">Rynek Starego Miasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - zajęcia wokalne dla dzieci i młodzieży w ramach Sandomierskiego Studia Piosenki, - zajęcia plastyczne dla dzieci od lat 7, - zajęcia plastyczne dla młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, - zajęcia fotograficzne dla młodzieży, - zajęcia ruchowo-taneczne z Zespołem Pieśni i Tańca Ziemia Sandomierska. 	
	Zlecanie do realizacji zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu w ramach konkursu z pożytku publicznego	<p>Zrealizowane zadania zlecone z zakresu kultury fizycznej i sportu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie szkolenia dzieci i młodzieży w zakresie piłki ręcznej, uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym (zadanie zrealizowane przez Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „Wisła Sandomierz”), 2. Prowadzenie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w zakresie karate, uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym (zadanie zrealizowane przez Sandomierski Klub Karate), 3. Szkolenie młodzieży w zakresie szermierki historycznej, łucznictwa dawnego, kusznictwa, teatru, tańca i muzyki dawnej (zadanie zrealizowane przez Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz”), 4. Prowadzenie szkolenia sportowego dla dzieci i młodzieży w zakresie tenisa stołowego, udział sandomierskiej młodzieży w zawodach tenisa stołowego oraz organizacja rozgrywek tenisowych na terenie Sandomierza (zadanie zrealizowane przez Klub Tenisa Stołowego „Sandomierz”), 5. Prowadzenie szkolenia sportowego dla dzieci i młodzieży w zakresie pływania, udział w zamiejscowej rywalizacji sportowej (zadanie zrealizowane przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Foka Sandomierz”), 6. Organizowanie wędkarstwa, rekreacji i sportu wędkarskiego na terenie Sandomierza, prowadzenie szkółki wędkarskiej dla dzieci i młodzieży, organizacja zawodów wędkarskich oraz festynów wędkarskich dla dzieci (zadanie zrealizowane przez Polski Związek Wędkarski Koło Nr 1 w Sandomierzu oraz Polski Związek Wędkarski Koło Nr 33 w Sandomierzu), 7. Prowadzenie szkolenia sportowego w piłce siatkowej dziewcząt, udział dziewczęcych zespołów piłki siatkowej w zamiejscowej rywalizacji sportowej (zadanie zrealizowane przez Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Piątka”), 	

		<p>8. Zorganizowanie i przeprowadzenie wyjazdowej akcji letniej dla dzieci i młodzieży z terenu Sandomierza w formie obozów, kolonii, biwaków, wycieczek, rajdów sportowych (zadanie zrealizowane przez Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec Sandomierz),</p> <p>9. Prowadzenie szkolenia dzieci i młodzieży w zakresie lekkoatletyki, uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym (zadanie zrealizowane przez Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”),</p> <p>10. Prowadzenie szkolenia sportowego dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej, uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym (zadanie zrealizowane przez Sandomierski Klub Sportowy „Wisła” oraz Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”),</p> <p>11. Prowadzenie pracy szkoleniowo – treningowej dla młodzieży w zakresie sportów siłowych, uczestnictwo we współzawodnictwie sportowym (zadanie zrealizowane przez Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz”).</p>	
	Prowadzenie zajęć w świetlicach socjoterapeutycznych	<p>Świetlice realizują cele rozwojowe, terapeutyczne i edukacyjne. U podstaw celów rozwojowych leży psychologiczna i dydaktyczna zasada: treści, metody i sposoby ich realizacji muszą być ściśle powiązane a wiekiem uczestników.</p> <p>Potrzeby dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicy, w wieku szkolnym to m.in. potrzeba aktywności ruchowej, zabawy, wsparcia ze strony dorosłych, wspólnej (grupowej) aktywności, potrzeba twórczości.</p> <p>Realizacja celów rozwojowych przebiega się przez emocjonalne blokady, kryzys autorytetów, obniżenie motywacji do podejmowania jakiegokolwiek wysiłku i wpłata w tematykę zajęć takie zagadnienia jak rodzina, czas wolny (ulubione zajęcia), związki uczuciowe (przyjaźń, miłość), aspiracje, autoprezentacja.</p> <p>Realizacja celów rozwojowych w świetlicach poprzedzona jest rozeznaniem potrzeb osobistych dzieci, ich sytuacji rodzinnej, społecznej.</p> <p>Istotą celów edukacyjnych jest poznawanie przez dzieci i młodzież różnorodnych zagadnień, pozwalających im lepiej funkcjonować społecznie, radzić sobie z problemami.</p> <p>Zaliczamy do nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczenie się rozpoznawania emocji; - poznawanie mechanizmów uzależnień; - poznawanie zasad dobrej komunikacji; - uczenie się wybranych technik pracy umysłowej; - uczenie się pełnienia określonych ról społecznych; <p>Wśród celów terapeutycznych realizowanych w świetlicach wyróżnia się:</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> • korektę sądów o rzeczywistości i sobie • korektę postawy wobec siebie, ludzi i świata • kompensowanie „pustki emocjonalnej” – odręczenia przez rodziców i braku oparcia w nich, • kompensowanie braku satysfakcjonujących kontaktów z ludźmi, • stwarzanie warunków do „zapominania” doświadczeń stresowych <p>Skutecznej realizacji celów socjoterapeutycznych służą określone techniki, sposoby pracy bądź nawet inne metody, które wykorzystuje się fragmentarycznie, w zakresie odnoszącym się do dzieci, m. in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dialog terapeutyczny. - psychodrama - arteterapia - rysunek terapeutyczny - trening interpersonalny <p>Świetlice realizują poszczególne cele poprzez realizację programów terapeutycznych. Ponadto zapewniają wychowankowi opiekę po zajęciach szkolnych, pomoc w odrabianiu lekcji, zajęcia w grupach zainteresowań, dożywanie, udział w imprezach okolicznościowych i wycieczkach.</p> <p>W ramach prowadzonej działalności świetlice zrealizowały następujące programy profilaktyczne i wychowawcze:</p> <p>1) Świetlica „Przystań” :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program profilaktyczno- terapeutyczny przeznaczony dla dzieci z klas IV – VI „Świat jest dużo ciekawszy bez środków uzależniających” 2. Program profilaktyczno- terapeutyczny „Zanim spróbujesz- pomyśl” dla grupy gimnazjalistów 3. Program socjoterapeutyczny „Skarbnica zabaw” dla klas 1- 3 4. Program profilaktyczno- wychowawczy „Przygoda ze sztuką” <p>W ramach poprawy wydolności opiekuńczo – wychowawczej oraz poprawy stanu zdrowia i profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży świetlica organizowała:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z przedstawicielami policji, rzecznikiem prasowym oraz przedstawicielką z wydziału ruchu drogowego, - zajęcia wspomagające rozwój dziecka z elementami pedagogiki zabawy, które odbywały się nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu (oprócz oddzielnych 4 programów wyżej 	
--	--	--	--

		<p>opisanych), pracujące nad konkretnymi treściami problemowymi oraz zawierające elementy pedagogiki zabawy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania społeczności, które odbywały się w każdy piątek o stałej porze. Podczas spotkań omawiane były sprawy bieżące, przedstawiane propozycje i harmonogram zajęć na najbliższy tydzień, - zajęcia rozwijające zainteresowania i samoświadomość dziecka: plastyczne, komputerowe, artystyczne, sportowe, fotograficzne – realizowano codziennie wg potrzeb. Ponadto w ramach zajęć fotograficznych korzystano z wiedzy fotografa pana Patryka Goszczyńskiego <p>W świetlicy odbyły się także spotkania mające na celu kultywowanie tradycji, nabycie umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach i miejscach tego wymagających, m. in. „Jasełka” inscenizacja Narodzenia Pańskiego, występ „Dzień Babci i Dziadka” – spotkanie okazjonalne dla dziadków dzieci ze świetlicy, „Walentynki” – poczta walentynkowa, dyskoteka z dedykacjami i słodkim poczęstunkiem, „Dzień Matki”, „Mikołajki” zajęcia tematyczne, dotyczące obdarowywania innych prezentami niematerialnymi, „Spotkanie wigilijne” zajęcia tematyczne oraz wspólne przygotowywanie wieczerzy, łamanie się opłatkiem, spotkanie przy wigilijnym stole, kolędowanie, upominki dla dzieci.</p> <p>Zadbano także o integrację z różnymi środowiskami oraz zajęcia mające na celu rozwijanie tolerancji oraz nabycie umiejętności współpracy w grupie, m. in.: zajęcia edukacyjne w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu, pokaz iluzjonistyczny dla dzieci w sandomierskim „Domu Katolickim”, zajęcia edukacyjno-archeologiczne w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu, „Witaj wiosno, żegnaj zimo” impreza integracyjna z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu na Bulwarze Piłsudskiego, spotkanie integracyjne w Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu, wspólne spędzanie czasu mieszkańców z dziećmi: gry planszowe, rysowanie, opowiadania, poczęstunek, prezentacja przedstawienia z udziałem wychowanków świetlicy „Nadchodzi wiosna” dla dzieci z przedszkola nr 3 w Sandomierzu, obchody „Dnia Matki” dla rodzin dzieci ze świetlicy Przyszań, „Obchody Międzynarodowego Dnia Leworęcznych” impreza integracyjna z oddziałem nr II Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz ze Świetlicą „Bajka”, „Andrzejki” zabawa taneczna oraz wróżby.</p> <p>W roku 2014r. podpisano 51 kontaktów z rodzicami/ opiekunami prawnymi upoważniające do uczestnictwa dziecka w zajęciach ogólnoswietlicowych.</p>	
--	--	---	--

		<p>Średnioroczna frekwencja dzieci na zajęciach wynosiła 24 osoby. Wychowankowie świetlicy wzięli udział w III Przeglądzie Spektakli Profilaktycznych, zaprezentowali spektakl pt.: „Mamy prawo”, otrzymując wyróżnienie za autentyczność wypowiedzi młodych ludzi.</p> <p><u>2) Świetlica „Bajka”</u></p> <p>W Świetlicy Socjoterapeutycznej „Bajka” zrealizowano w roku 2014 następujące programy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program pracy „Ferie zimowe”; 2. Program socjoterapeutyczny – profilaktyczny „Ja w świecie ludzi”; 3. Program profilaktyczny „Ochrona przed zagrożeniem współczesnego świata”; 4. Program rozwojowo – terapeutyczny „Przez krainę baśni do cennych wartości”; 5. Program wychowawczy – profilaktyczny „Jak dojrzeć i nie zwariować”; 6. Program wychowawczy „Jak Junior i Senior rozumieją się wzajemnie”. <p>Zadania realizowane w ciągu całego roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W ramach propagowania profilaktyki zdrowotnej, zrealizowane są działania edukacyjno-profilaktyczne dotyczące racjonalnego żywienia; 2. Wprowadzanie dziecka w świat zasad i norm społecznych, realizacja w ramach spotkań i rozmów; 3. Integrowanie dzieci z różnymi środowiskami terapeutycznymi; <p>W świetlicy realizowane były zajęcia terapeutyczne, plastyczne, sportowe, gry i zabawy ruchowe, zajęcia rozwijające wiedzę ogólną.</p> <p>W ramach realizowanych zadań odbywały się spotkania integracyjne i okolicznościowe, m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Dzień Babci i dziadka”, „Koncert kolęd”; - Warsztaty kuglarskie”; - „Literackie Jamki”- spotkanie z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Mściowie; - „Dzień kobiet z Anną Jantar”, „Kolorowe kanapki”, „Coś słodkiego dla każdego”, „Jemy zdrowo”, „Hallowenn w Bajce”, „Wieczór kolęd” – spotkanie z pensjonariuszami DPS w Sandomierzu; - „Bon czy ton”- spotkanie z bajkopisarzem Grzegorzem Kasdepke; 	
--	--	---	--

		<p>- „Czy warto było”- przedstawienie profilaktyczne dla bezdomnych mężczyzn przebywających w Schronisku;</p> <p>- „Światowy Dzień książki dla dzieci”, „Święto Pluszowego Misia”- we współpracy z Biblioteką Publiczną;</p> <p>- „Malowanie pisanek”, „Wspólne grillowanie”- spotkanie z pensjonariuszami DPS;</p> <p>- „Czytanie tacy pokolenia” – spotkanie z udziałem Biblioteki Publicznej;</p> <p>- „Dzień Matki”, „Dzień Ojca”;</p> <p>- „Paintball”- wycieczka z okazji Dnia Dziecka dla gimnazjalistów;</p> <p>- „Bajkowy Bałtów”- wycieczka dla dzieci ze szkół podstawowych;</p> <p>- „Piknik rodzinny”;</p> <p>- „W zamkowym labiryncie”- warsztaty historyczno-plastyczne w Muzeum Okręgowym w Sandomierzu;</p> <p>- „II Konkurs Tańca Osób Niepełnosprawnych”, „Rejs statkiem po Wiśle”;</p> <p>- III Przegląd Spektakli Profilaktycznych- zaprezentowanie przedstawienia „Na ratunek”;</p> <p>W ramach wyrównywania szans edukacyjnych i zapewnienia powodzenia szkolnego dzieci uzyskują pomoc w odrabianiu prac domowych, ćwiczone są umiejętności szkolne, rozwijana jest wiedza ogólna o świecie.</p> <p>W ramach współpracy z rodziną dziecka prowadzone są konsultacje, rozmowy oraz poradnictwo pedagogiczne. Pracownicy świetlicy udzielają wsparcia emocjonalnego w sytuacjach trudnych oraz podejmują działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych. Sytuacja rodzin jest monitorowana poprzez współpracę z pracownikami socjalnymi, asystentem rodzinnym, psychologiem, pedagogiem szkolnym, kuratorami rodzinnymi, policją.</p> <p>O odbyły się także:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwa spotkania z kuratorem sądowym; - spotkanie z policjantem; - spotkanie z rodzicami i opiekunami prawnymi; <p>W ramach rozwijania potrzeby kontaktu ze sztuką wychowawcy prowadzili koło plastyczno-dekoratorskie, koło teatralno-wokalne. Dzieci biorą udział w proponowanych działaniach z zakresu arteterapii, przygotowują gazetki świetlicowe,</p>	
--	--	--	--

		<p>biorą udział w konkursach plastycznych na poziomie lokalnym oraz ogólnopolskim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - konkurs plastyczno-profilaktyczny pod hasłem „Moje miejsce w świecie mediów”; - III Przegląd Spektakli Profilaktycznych- II wyróżnienie. <p>W roku kalendarzowym 2014 zawarto 49 kontraktów z rodzicami, dotyczących uczestnictwa dzieci w zajęciach.</p> <p>W okresie ferii letnich realizowany był wakacyjny Program Pracy pt. „Oko w oko z przygodą”.</p> <p>Świetlice włączyły się także w ramach akcji „Lato w mieście”, „Ferie w mieście” – zajęcia skierowane były dla wszystkich chętnych dzieci z gminy Sandomierz.</p>	
3.4. Budowanie szerokiego partnerstwa społecznego	Uchwalenie rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi	Roczny Program współpracy Miasta Sandomierza z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2014 rok został przyjęty Uchwałą Nr XXXV/370/2013 Rady miasta Sandomierza z dnia 04 grudnia 2013 roku.	<p>Na oficjalnej stronie miasta na bieżąco zamieszczane są dokumenty, sprawozdania, strategie, programy zw. z realizacją zadań miasta.</p> <p>Miasto Sandomierz współpracuje z ponad 30 organizacjami pozarządowymi. W 2014 roku został uchwalony przy współpracy i po konsultacjach program współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>W 2014 roku nie podejmowano wspólnych działań z przedsiębiorcami.</p>
	Konsultacje społeczne z organizacjami pozarządowymi	Projekt Roczno Programu współpracy był przedmiotem konsultacji przeprowadzonych z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Sandomierza oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych zgodnie z Uchwałą LIII/451/2014 Rady Miasta Sandomierza z dnia 22 września 2010 roku w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.	
4. Integracja społeczna i zawodowa			
Cel szczegółowy	Nazwa/rodzaj zadania	Wykonanie	
4.1. Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	Zlecanie do realizacji zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach konkursu z pożytku publicznego	<p>Zrealizowano zadania z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rehabilitacja i integracja społeczna inwalidów głuchoniemych i osób słabo słyszących; 2. Rehabilitacja i integracja społeczna osób niewidomych i tracących wzrok; 3. Prowadzenie w ramach warsztatów terapii zajęciowej programów integrujących osoby niepełnosprawne ze społeczeństwem; 4. Prowadzenie w ramach warsztatów terapii zajęciowej programów integrujących osoby niepełnosprawne ze społeczeństwem; 5. Prowadzenie warsztatów teatralnych integrujących dzieci i młodzieży	<p>Na terenie Sandomierza działa 9 organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym.</p>

		<p>niepełnosprawną ze środowiskiem rówieśniczym;</p> <p>6. „Wydanie Elementarza Polaków - pomocy edukacyjnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w ramach programu MKiDN Patriotyzm Jutra”;</p>	
	Realizacja Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Sandomierza na lata 2011 - 2015	<p>Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Sandomierza na lata 2011 – 2015 został przyjęty Uchwałą Nr XIV/141/2011 Rady Miasta Sandomierza z dnia 21 grudnia 2011 roku. Wszystkie cele zapisane w ww. dokumencie są realizowane na bieżąco, są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu – poprzez działania podejmowane przez Sandomierskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Zdrowia Psychicznego „Nadzieja” oraz Stowarzyszenia „Dobrze, że jesteś”, funkcjonowanie mieszkania treningowego, działalność ośrodka „Radość życia”; • zapobieganie zaburzeniom psychicznym – poprzez działalność Poradni Zdrowia Psychicznego SSDŚ w Sandomierzu, Punktu Edukacyjno – Konsultacyjnego itp.; • zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi – poprzez organizację Dni Solidarności z Osobami Chorymi Psychiczenie, działania podejmowane przez Stowarzyszenie „Dobrze, że jesteś” – organizacja kampanii społecznych, konferencji itp.; • organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego – poprzez funkcjonowanie: Poradni Zdrowia Psychicznego SSDŚ, Oddziału Psychiatrii i Detoksyzacji SSDŚ, Oddziału Dziennego Psychiatrycznego SSDŚ, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej; poradni Terapii Uzależnień SSDŚ, Środowiskowego Domu samopomocy itp.; • zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym – poprzez współdziałanie wszystkich podmiotów zajmujących się działaniami na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. 	
4.2. Integracja zawodowa osób bezrobotnych, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja lokalnego rynku	Tworzenie grup interwencyjnych	<p>W 2014 roku w okresie od 05.03-04.07.2014 funkcjonowała grupa w ramach prac interwencyjnych w liczbie 11 osób oraz w okresie 01.10-31.12.2014 grupa robót publicznych w liczbie 3 osób.</p> <p>Obie grupy były współfinansowane przez Urząd Miejski w Sandomierzu i Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu.</p>	PUP w 2014 roku oprócz świadczenia usług z zakresu pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego objął kosztowymi usługami i instrumentami rynku pracy w ramach w/w realizowanych programów i projektów
	Programy aktywizujące osoby	<p>Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych realizowana była w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funduszu Pracy „algorytm” programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia 	

pracy	bezrobotne	<p>skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektu systemowego „Aktywni zawodowo” PO KL Poddz. 6.1.3 współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS – ostatni rok realizacji projektu finansowanego z perspektywy finansowej 2007-2013r . • PFRON „algorytm” dla Powiatu Sandomierskiego na reintegrację zawodową osób niepełnosprawnych. • „Programu na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 30 roku życia” Rezerwa Funduszu Pracy uzyskana od MPiPS . • „Programu na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych po 50 roku życia” Rezerwa Funduszu Pracy uzyskana od MPiPS. • „Programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy „ Rezerwa Funduszu Pracy uzyskana od MPiPS • „Programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 30 – 50 lat” Rezerwa Funduszu Pracy uzyskana od MPiPS . • Programu „Junior – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych” finansowanego ze środków PFRON. • Współpraca z Fundacją Sandomierską –aktywizacja bezrobotnych poprzez szkolenia. <p>Z uwagi na wejście w życie w maju b.r. nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz uruchomieniem przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej naboru wniosków o środki z rezerwy Funduszu Pracy będącej w jego dyspozycji na nowe instrumenty i usługi rynku pracy urząd realizował nowe formy aktywizacji takie jak :bony stażowe, szkoleniowe, zasiedleniowe i zatrudnieniowe adresowane do bezrobotnej młodzieży do 30 roku życia oraz dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego , który ukończył 50 lat.</p> <p>W powiecie sandomierskim w szczególnej sytuacji na rynku pracy w lutym br. pozostawało 3901 osób, z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 46,6% osób do 30 roku życia, ➤ 23,9% osób do 25 roku życia, ➤ 67,9% osób długotrwale bezrobotnych, ➤ 20,2% osób powyżej 50 roku życia, ➤ 3,1% osób niepełnosprawnych. 	<p>ogółem 350 osób z terenu Sandomierza w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stażem 196 osób, – pracami interwencyjnymi 44 osoby, – jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej objęto 33osoby, – środkami na założenie spółdzielni socjalnej 3 osoby, – szkoleniem 54 osoby, – robotami publicznymi 4 osoby, – bonami na zasiedlenie 6 osób, – bonami zatrudnieniowymi 5 osób, – dofinansowaniem wynagrodzenia 50 plus 2 osoby, – wyposażeniem lub doposażeniem stanowiska pracy 3 osób. <p>Ogółem w 2014r urząd skierował w ramach poszczególnych usług i instrumentów rynku pracy 1107 osób w tym 32% (350 osób) były to osoby bezrobotne z terenu Sandomierza.</p> <p>Informacja o aktualnej sytuacji na rynku pracy powiatu sandomierskiego.</p> <p>W ewidencji bezrobotnych PUP Sandomierz na koniec lutego 2015 roku zarejestrowanych było ogółem 4306 osób bezrobotnych, w tym 2127 kobiety (49,4%).</p> <p>W porównaniu do stanu ze stycznia 2015 roku liczba bezrobotnych</p>
-------	------------	---	--

		<p>W okresie od 1 lutego do 19 marca br. zgłoszono 352 miejsca zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub aktywizacji zawodowej. Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sprzedawców – 33 wolne miejsca pracy lub miejsca aktywizacji zawodowej, ➤ robotników gospodarczych – 16, ➤ kelnerów – 13, ➤ sprzątaczkę biurową – 13, ➤ pracowników ochrony fizycznej – 11, ➤ pomoc kuchenną – 11, ➤ specjalistów administracji publicznej – 10, ➤ kierowców operatorów wózków jezdniowych (widłowych) – 10, ➤ specjalistów do spraw sprzedaży – 10, ➤ kucharzy – 10, ➤ magazynierów – 10 miejsc. <p>Porównując liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie w lutym 2014 roku i lutym br. odnotować należy wyraźny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, o 854 osoby</p>	<p>zmniejszyła się o 63 osoby (4369 osób w I 2015).</p> <p>W lutym br. prawo do zasiłku posiadało 353 osoby (8,2%), w tym 162 kobiety.</p> <p>W ujęciu poszczególnych gmin powiatu sandomierskiego liczba osób bezrobotnych przedstawia się następująco (stan na koniec lutego 2015 roku):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sandomierz: 1256 osób bezrobotnych (29,2%), ➤ Dwikozy: 490 (11,4%), ➤ Klimontów: 586 (13,6%), ➤ Koprzywnica: 388 (9,0%), ➤ Łonów: 375 (8,7%), ➤ Obrazów: 350 (8,1%), ➤ Samborzec: 337 (7,8%), ➤ Wilczyce: 221 (5,1%), ➤ Zawichost: 303 (7,1%). <p>OPS zawarł 85 kontraktów socjalnych obejmujących 102 osoby.</p>
	Przystąpienie do projektu POKL „Będę pracownikiem”	<p>W 2014 roku Ośrodek kontynuował realizację projektu systemowego „Będę pracownikiem”. W projekcie brało udział 20 osób objętych wsparciem na podstawie ustawy o pomocy społecznej.</p> <p>W ramach aktywnej integracji uczestniczy brali udział w szkoleniach z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty umiejętności i kompetencji społecznych - kursy zawodowe - warsztaty grupowe podnoszące kompetencje życiowe - doradztwo zawodowe - grupy wsparcia - kurs autoprezentacji - warsztaty z zakresu ekonomii społecznej - warsztaty z trenerem pracy - kurs obsługi komputera 	

		<p>W dniu 27.11.2014r. w restauracji „Ciżemka” odbyło się rodzinne spotkanie integracyjno – edukacyjne dla uczestników projektu, na które uczestnicy projektu zostali zaproszeni wraz z członkami rodziny lub innymi bliskimi osobami towarzyszącymi. W konkursach i zabawach organizowanych w trakcie imprezy uczestniczyli zarówno dzieci jak dorośli, każdy z uczestników został indywidualnie doceniony upominkiem. Konkursy dotyczyły wiedzy o Unii Europejskiej, Województwie Świętokrzyskim oraz Sandomierzu. Odbył się także konkurs muzyczno-taneczny a w trakcie całego spotkania o oprawę dźwiękową dbał DJ.</p> <p>W dniu 18.12.2014 r. w restauracji „Ciżemka” odbyło się kolejne spotkanie uczestników projektu „Będę pracownikiem”. Spotkanie miało charakter wigilijny. W trakcie spotkania koordynator projektu podziękował wszystkim uczestnikom za owocną współpracę oraz złożył uczestnikom świąteczne i noworoczne życzenia. Uczestnicy projektu dziękowali organizatorom za zaproponowane im formy rozwoju, wsparcia i aktywizacji.</p> <p>Uczestnicy projektu przez okres realizacji projektu otrzymywali wsparcie w formie zasiłków celowych. W ramach projektu było zatrudnionych dwóch pracowników socjalnych.</p>	
	Realizacja programu „Aktywny na rynku pracy”	<p>W 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu realizował program „Aktywny na rynku pracy”. Celem programu było podniesienie zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych poprzez aktywizację obejmującą działania o charakterze: integracyjnym, edukacyjnym oraz zawodowym. Program „ Aktywny na rynku pracy” zakłada aktywny udział w aktywizacji klienta OPS i roli pracownika socjalnego, jako osoby towarzyszącej, wspierającej, motywującej a jej zakres uzależniony jest od zgłaszanych potrzeb uczestników programu.</p> <p>W dniu 21.03.2014r. w świetlicy socjoterapeutycznej „Przystań” przy ul. Słowackiego 15, odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne uczestników programu. Tematem spotkania było omówienie działań zaplanowanych w ramach programu oraz przedstawienie jego założeń. Była to również okazja do bliższej integracji uczestników programu ze sobą, wymiany informacji oraz zapoznania się z oczekiwaniami przybyłych osób.</p> <p>Kolejne spotkanie uczestników programu „Aktywny na rynku pracy” odbyło się</p>	

		<p>w dniu 11.04.2014r. Podczas spotkania zostały ręcznie wykonane ozdoby wielkanocne. Była to okazja do integracji uczestników ze sobą, kreatywnego spędzania wolnego czasu, ale również wymiany doświadczeń i tradycji związanych z okresem Świąt Wielkanocy. Uczestnicy programu wykazali się dużą wyobraźnią i zaangażowaniem a efektem pracy były piękne stroiki wielkanocne.</p> <p>W dniu 20.05.2014r. uczestnicy programu „Aktywny na rynku pracy” wzięli udział w imprezie „Zmagania sportowe na wesoło”, którego organizatorem był Środowiskowy Dom Samopomocy w Sandomierzu.</p> <p>Na Placu Papieskim zostały rozegrane zawody sportowe, w których wzięli udział wszyscy uczestnicy programu. Część druga imprezy odbyła się w ogrodzie katedralnym. Składało się na nią grillowanie oraz konkurs plastyczny pt. „Majówka”, podczas którego każdy mógł wykonać własne prace. Była to kolejna okazja do integracji uczestników ze sobą, wzmocnienia poczucia własnej wartości, okazja do wymiany informacji.</p> <p>W dniu 28.05.2014r. odbyło się spotkanie uczestników programu z doradcą zawodowym Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu. W trakcie spotkania uczestnicy projektu mieli możliwość uzyskać informacje na temat Usług Powiatowego Urzędu Pracy oraz zapoznać się z charakterem działań kierowanych przez doradców zawodowych do osób wymagających wsparcia. Uczestnicy programu na bieżąco korzystali ze wsparcia pracownika socjalnego w poszukiwaniu zatrudnienia, pomocy w zredagowaniu CV oraz innych porad indywidualnych w zależności od zgłaszanych potrzeb.</p> <p>Część osób wytypowanych spośród uczestników programu wzięło udział w projekcie systemowym „Będę pracownikiem” realizowanym przez tut. Ośrodek</p>	
4.3. Przeciwdziałanie bezdomności	Realizacja gminnego programu wychodzenia z bezdomności	<p>Uchwałą Nr XXXV/369/2013 Rady Miasta Sandomierza z dnia 04.12.2013r przyjęto Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności.</p> <p>Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności ma na celu stworzenie systemu profilaktyki bezdomności i wczesnej interwencji a także przeciwdziałania zjawisku bezdomności poprzez szeroko podjęte uaktywnianie osób bezdomnych w zakresie poprawy ich sytuacji życiowej oraz integracji ze środowiskiem. Na terenie miasta Sandomierza z roku na rok zwiększa się liczba osób bezdomnych. Konflikty rodzinne oraz nadużywanie alkoholu, to główne przyczyny bezdomności na terenie gminy.</p>	Na terenie gminy Sandomierz przebywa 40 osób bezdomnych z czego 31 korzysta z systemu pomocy społecznej.

		<p>Zjawiska bezdomności nie można zlikwidować bez współdziałania i wykorzystania wszystkich zasobów tkwiących w środowisku lokalnym. Usamodzielnienie osoby bezdomnej wymaga kompleksowego podejścia do problemu poprzez zaspokojenia jej podstawowych potrzeb z równoczesnym podejmowaniem działań aktywizujących przez osobę bezdomną.</p> <p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu zabezpiecza osobom bezdomnym schronienie w placówkach zapewniających nocleg oraz wyżywienie. W Sandomierzu funkcjonuje schronisko dla bezdomnych mężczyzn .Kobiety bezdomne z terenu Sandomierza mogą być kierowane do Schroniska w Wąworkowie.</p> <p>W 2014 bezdomni z terenu gminy Sandomierz przebywali:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Schronisko Dla Bezdomnych Mężczyzn Sandomierz- 8 osób -Noclegownia dla Bezdomnych w Tarnobrzegu- 2 osoby <p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu oprócz działań wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. zabezpieczenie podstawowych potrzeb bezdomnych podejmuje również działania prewencyjnych. W okresie jesienno zimowym wspólnie ze Strażą Miejską oraz przedstawicielami Polskiego Czerwonego Krzyża w godzinach wieczornych odbywają się monitoringi miejsc gdzie mogą przebywać osoby bezdomne.</p> <p>Ponadto w dniu 28.03.2014r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu z osobami bezdomnymi. W trakcie spotkania odbył się występ profilaktyczny dzieci ze Świetlicy Socjoterapeutycznej „Bajka” dotyczący szkodliwości palenia tytoniu oraz prelekcja psychologa. W spotkaniu uczestniczył również radca prawny OPS. Osoby bezdomne miały możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych. Na zakończenie poinformowano o możliwości skorzystania z bezpłatnych porad psychologa, radcy prawnego, instruktora terapii uzależnień w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy ul. Słowackiego 15 w Sandomierzu.</p> <p>W dniu 07.10.2014r. w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn w Sandomierzu odbyło się spotkanie przedstawicieli Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz instruktora terapii uzależnień pełniącego dyżury w Punkcie Interwencji Kryzysowej z osobami bezdomnymi. Głównym tematem spotkania było uzależnienie od alkoholu. Instruktor terapii uzależnień dokonał charakterystyki choroby alkoholowej, omówił objawy uzależnienia, konsekwencje picia, nadużywania alkoholu oraz leczenie choroby</p>	
--	--	---	--

		<p>alkoholowej. W trakcie spotkania uczestnicy chętnie opowiadali o swoich doświadczeniach z alkoholem. Przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu poinformował zebranych o najbliższych placówkach świadczących pomoc dla osób z problemem alkoholowym, przekazał broszury informacyjne z adresami placówek. Poinformowano również o możliwości indywidualnych konsultacji z instruktorem terapii uzależnień, psychologami lub radcą prawnym w Punkcie Interwencji Kryzysowej.</p> <p>W dniu 14.11.2014r. roku odbyło się kolejne spotkanie przedstawiciela Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz instruktora terapii uzależnień pełniącego dyżury w Punkcie Interwencji Kryzysowej z osobami bezdomnymi. W trakcie spotkania instruktor terapii uzależnień omówił biologiczne skutki spożywania alkoholu oraz starał się zachęcić osoby, które w związku z problemem alkoholowym znalazły się w trudnej sytuacji życiowej do podjęcia leczenia w Poradni Terapii Uzależnień. Przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu przypomniał o możliwości indywidualnych rozmów z instruktorem terapii uzależnień w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Sandomierzu. Przekazano aktualny wykaz dyżurów specjalistów w PIK. Omówiono zasady przyznawania pomocy w formie schronienia na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Zwrócono się również z apelem do podopiecznych schroniska o zgłaszanie do Straży Miejskiej lub Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu wszelkich informacji o miejscach przebywania osób bezdomnych (altanki działkowe, budynki mieszkalne przeznaczone do rozbiórki).</p>	
	Realizacja akcji wspierania bezdomnych przed okresem zimy	<p>Na przełomie 2014/2015 roku w ramach akcji pomoc bezdomnym z terenu miasta Sandomierza Grupa Ratownictwa PCK wspólnie ze Strażą Miejską i pracownikami OPS dwukrotnie patrolowała pustostany znajdujące się na terenie miasta. Podczas pierwszego patrolu zlokalizowano dwie osoby bezdomne. Po przeprowadzonym wywiadzie jednej z nich udzielono pomocy medycznej w formie opatrzenia drobnych urazów oraz przekazano ciepłą odzież. Podczas kolejnego patrolu pustostanów nie zlokalizowano żadnej osoby bezdomnej.</p>	

Sporządziła:
Aneta Przytucka

Zatwierdzam:
Burmistrz Sandomierza
Marek Bronkowski